

Domoljub

V Ljubljani, 22. februarja 1939

Leto 52 • Štev. 8

Ali se bomo sporazumeli?

Mislim, da se ne boste čudili, če vam pišem, da Belgrad še vedno govori o novi vladi in pripravah za sporazum s Hrvati. Ministri so po veliki večini novinci. Zato jih občinstvo ugodno ocenjuje in stavi nanje mnogo upanja. O starih ministrih, ki so odstopili, seveda povedo sedaj marsikaj, kar si poprej niso upali. Marsikomu delajo pri tem tudi krivico. Po mrtvem levu lahko vsakdo skače.

Pisal sem vam, kako je demisija vlade udarila kot bomba med poslance in kako se mnogi niso mogli hitro znajti. Sedaj je že precej pomirjeno. Vlada ima veliko večino in skupščina bo lahko mirno delala. Volitve v skupščinsko predsedstvo so pokazale, da je vlada v tej skupščini trdno zasidrana. Opozicija, ki je čisto majhna, se je vzdržala volitev, 35 glasovnic pa je bilo praznih. Toliko je torej število onih poslancev, ki se še niso mogli potolažiti nad padcem prejšnje vlade. Izvoljen je za predsednika Milan Simonovič, za prvega podpredsednika pa Slovenec Alojzij Mihelič. Izvoljena sta še dva podpredsednika in pet tajnikov. Volitve v odbore so se izvršile sporazumno in je bila postavljena le ena lista. Tako so v verifikacijskem odboru od Slovencev: dr. Ogrizek in dr. Šmajd. V administrativnem: Bitenc, Theuerschuh, Strcin, v imunitetnem Stare in Bajlec, v odboru za prošnje in pritožbe Gajšek in Vebić, v finančnem dr. Lavrič, Gabrovšek in dr. Golia. V vsakem odboru je tudi primerno število namestnikov Slovencev. Prihodnjič bo voljen še odbor za mednarodne pogodbe.

Poleg volitev v skupščinsko predsedstvo pa so bile oči vseh obrnjene na vladno deklaracijo, izjavo. V četrtek 16. t. m. je popoldne vstal novi ministerski predsednik Dragiša Cvetković in prebral vladino izjavo, ki je vzbujala največjo pozornost. Z velikanskim poudarkom je bila izrečena volja vlade, da dela za sporazum s Hrvati. Obsojeno je bilo vse dosedanje zavestno ali nezavestno zavlačevanje in omalovaževanje tega vprašanja. S strani vlade sedaj ne bo ovire za pošten sporazum s Hrvati. Zelo se je tudi opazilo, da je bilo poudarjeno, kako modro je kraljevsko namestništvo vodilo zunanjo politiko. Deklaracijo boste itak brali na drugem mestu v Domoljubu.

Vse sedaj pričakuje dejanj, ki naj vodijo do končnega sporazuma. Treba je poudariti, da je izjava vlade zelo dobro odmevala po vsej državi. V ljudstvu je želja, da pride do take ureditve države, da bodo vsaj v glavnem vsi deli države zadovoljni. Popolnoma zadovoljni ljudje nikoli niso in ne bodo. Toda vsaj toliko si vse želi, da neha večni spor v tej državi.

Ali pride do sporazuma? Mi Slovenci gotovo to želimo iz vsega srca. Ne smemo pozabiti, da so mnogi, ki gledajo na hrvaško politiko zadnjih let, črnogledi. Boje se, da boda Hrvatje toliko zahtevali, da bodo vsako sporazumevanje onemogočili. Bog daj, da ti črnogledi ne bi imeli prav. Vsakdo pa ve, da so težkoče, velike težkoče nastale iz 20 letnega spora in da jih bo pri vsej dobri volji težko prebroditi. Poudariti je treba, da je za sporazum treba dveh in recimo tudi odnehanja dveh. Zato ne bo odvisno ali pride do sporazuma samo od vlade, njenih dejanj in njene dobre volje, ampak tudi od Hrvatov in zlasti njihovega vodstva. V vsakem primeru pa se je vprašanje samouprav pomaknilo daleč naprej.

V zadnjih dneh smo brali neki letak, ki sta ga izdala Kramer in Pucelj. Svoje obupane in zredčene somišljenike tolažita z novimi volitvami v jeseni. Upanje je vedno najboljša tolažba. Največjemu revežu ostaja upanje kot najboljši prijatelj. Tudi našim ostankom starega liberalizma bi mi radi pustili malo upanja. Pa ne moremo. Prvič ne bo volitev. Ta »trošček« je čisto prazen. Toda tudi če bi bile

volitve, kaj bi bilo pomagano Kramerju in njegovim. Bili bi zopet tepeni. Ali jih hrbet tako srbi, da sanjajo o novih volitvah? Radi ali neradi se bodo morali navaditi stari liberalci, da gremo v novo dobo, kjer za staro polomijo in nazadnjaštvo ni prostora.

Mnogo poslancev je odšlo te dni domov, ker bo prihodnja seja skupščine sklicana pisanim potom. V tem času pa bo delal finančni odbor, ki mora predelati predlog državnega proračuna. Finančni minister sedanje vlade je moral predložiti proračun, kot ga je napravil prejšnji minister. Treba bo zato marsikakega popravka. Zalibog bo treba delati hitro, ker mora biti naš proračun v narodni skupščini in v senatu do konca marca končan.

Še eno besedo — o papežu. Časopisje v Belgradu je ob smrti poglavarja katoliške Cerkve pisalo zelo lepo. Pravtako sta narodna skupščina in senat počastila spomin papežev z govori predsednikov, ki so bili polni spoštovanja do ranjkega Pija XI. Zelo se je opazila tudi udeležba princa Pavla in vse vlade pri slovesnem rekvijemu v cerkvi Kristusa Kralja. Medsebojno priznanje in spoštovanje bo vodilo tudi do večjega razumevanja med katoliškim in pravoslavnim prebivalstvom naše države, kar je gotovo tudi velika državna potreba.

Jasna izjava Cvetkovičeve vlade

V narodni skupščini je ministerski predsednik Dragiša Cvetković v imenu vlade podal sledečo izjavo:

»Gospodje poslanci! Kraljevska vlada, ki ji imam čast predsedovati, se je sestavila z najvišjim poslanstvom, da se loti utrjevanja in ureditve naših notranjih razmer, da pripravi ureditev tistih vprašanj, ki so pogoj za to ureditev, in da razen tega zbere vse ljudske sile, ki so se do sedaj jalovo zapravljele v medsebojnem trenju, ter da jih v trajnem notranjem miru uporabi za graditev tiste državne politike, ki bo porok popolnega miru v državi, gospodarskega blagostanja in varnosti ter miru na mejah.

Na tej poti je eno izmed glavnih vprašanj nedvomno ureditev razmer v naziranju, ki obstoji že 20 let pri bratih Hrvatih o osnovnih vprašanjih naše državne politike. Stojč je na načelu, da se morajo med nami ustvariti trajni, boljši in trdnjši odnosi glede sodelovanja v državnem življenju na temelju popolne enakopravnosti, in upoštevajoč pri tem važna dejstva naše zgodovinske preteklosti, misli kraljevska vlada, da mora biti sporazum s Hrvati, kot hrvaško vprašanje, njena jasna in odločna politika. Zato morajo biti že priprave za to veliko pot takš-

ne, da bodo odločno pustile ob strani vse načine preteklosti, ki so to najvažnejše notranje državno vprašanje oddaljile od njegove prave ureditve.

Kraljevska vlada misli, da se more po tej poti ustvariti čvrst temelj za novo usmeritev naše notranje politike. Kraljevska vlada želi, da se v ozračju vzajemnega bratskega razumevanja in strpnosti lotimo urejanja te zgodovinske naloge. Tudi ravno zaradi njegovega velikega pomena in koščljivosti se moramo vsi zavedati, da je treba ugled države, javni in socialni red, varnost imetja in red v upravi v celoti ohraniti.

V svoji gospodarski in finančni politiki bo kraljevska vlada posvetila vso svojo pozornost temu, da se smotrno in po načrtu zagotove najugodnejši pogoji, tako gmojni kakor tehnični in dušeslovni, za čim boljši gospodarski napredek v državi. Kraljevska vlada bo pri tem upoštevala plačilno moč prebivalstva in pravilno razdelitev bremen. Še posebej bo pa posvetila pozornost javnemu kreditu v državi in izboljšanju pogojev za razvoj narodnega varčevanja ter bo zagotovila trdnost našega denarja.

(Nadaljevanje na prihodnji strani spodaj)

Državni proračun prerešetavajo

Državni proračun za leto 1939/40 je bil 20. februarja v finančnem odboru sprejet. Prvi je govoril poslanec dr. Gavrilovič, ki je zahteval večji red pri davčnih upravah in pravičnejšo razdelitev davčnih bremen. Važno je to, da se bo ljudstvo čutilo zadovoljno in enakopravno. Vlada naj bo v stalnem stiku z ljudstvom. — Poslanec Popovič je govoril za zvišanje uradniških plač. — Slovenski poslanec Kocé se je zavzel za obrtnike, sploh za male ljudi. Ugotovil je, da bi davek na poslovni promet vrget na 800, ampak 1000 milijonov dohodkov, če bi se pobiral po vsej državi z isto vestnostjo kakor v Sloveniji. G. poslanec je povedal žalostno dejstvo, da še danes po 20 letih ni uvedena po vsej državi zemljiška knjiga. Zahteval je, da se davčna prostost industrijskih zgradb raztegne tudi na obrtnike itd.

Slovenski poslanec Golia je opomnil, da pogoja v proračunu postavko za povišanje prejemkov javnih nameštencev. Poziva vlado in finančnega ministra, naj skušajo dobiti sredstva za primerno povišanje uradniških prejemkov. G. poslanec je dalje povedal, da se čujejo stalne pritožbe zaradi neenakomerne porazdelitve davčnih bremen, opozarja na nepravilno ureditev trošarine na obutev in na potrebo industrializacije, ki ne nasprotuje koristim kmetijske proizvodnje, temveč se prav z industrializacijo ustvarijo novi odjemalci poljedelskih proizvodov. Poslanec Golia je končno odločno zahteval, da mora pri merodajnih krogih enkrat za vselej izgniti mišljenje, da se industrije ne smejo ustanovljati v obmejnih ozemljih. Industrija spada tja, kjer so zanj podani dobri pogoji za obstanek.

Zasedanje banskega sveta

Ves pretekli teden je zasedal v Ljubljani banski svet dravske banovine pod vodstvom bana dr. Natlačena, ki je podal daljše poročilo o tem, kaj je banovina v preteklem letu naredila v prosep Slovenije in kaj namerava storiti v bodoče. Novi proračun znaša 136,3 milijona din ter je višji od sedanjega za 6,3 milijona din. Ban dr. Natlačen je navedel zanimive podatke o elektrifikaciji dežele, povedal je da proračuni občin naraščajo, govoril je o skrbi banske uprave za kmetijstvo, o delu tehničnega oddelka v zadevi cest, o ureditvi rek in vodopadov itd. G. ban je podčrtal banovinske uspehe v socialni politiki in ljudskem zdravju, v pospeševanju trgovine, obrti in industrije. Svoje poročilo je končal ban dr. Natlačen z upanjem, da ni več daleč čas, ko se bodo od našega naroda težko pričakovane svobodno izvoljene banovinske camouprave oživitvile in ko bo postala široka avtonomija slovenskega naroda — resnica.

Banski svetniki so 6 dni pretresali banovinski proračun, ali pravilneje, predlagali g. banu v blagohotno uvaževanje številne predloge, ki so slikali velike potrebe raznih krajev Slovenije.

Najvažnejša točka zasedanja je bil vsekakov predlog, ki ga je stavil dr. Leskovar iz Maribora in ki je bil soglasno sprejet. Glas se:

V zunanjepolitičnem pogledu bo kraljevska vlada nadaljevala dosedanje politiko z istim prizadevanjem in v isti smeri, s ciljem ohranitve miru in politične okrepitve naše države. Kraljevini Jugoslaviji se je v zadnjih štirih letih in pol pod vodstvom kraljevskega namestništva posrečilo z vztrajno in tvorno politiko, doseči z velesilami in z vsemi sosedami tesnejše prijateljske stike. Uspehi zadnjih let dokazujejo, da so bila pota, ki si jih je začrtala zunanja politika Jugoslavije za dosego mednarodnega sporazuma, prava. Zato je bilo v težkih mednarodnih političnih časih zmerom možno držati se smeri, ki je pokazala, da živi kraljevina Jugoslavija z vsemi državami v dobrem in urejenem razmerju. Naloga naše zunanje politike bo tudi v bodoče v tem, da bo skrbno čuvala že pridobljena prijateljstva, da bo vse dobro razmerje negovala in ga izgradila v najboljšem smislu.

»Banski svet dravske banovine, zbran na svojem X. rednem zasedanju, z velikim zadovoljstvom pozdravlja izjavo kr. vlade, ki jo je dne 18. februarja 1939 na seji narodne skupščine in senata prebral ministrski predsednik in notranji minister Dragiša Cvetkovič. Soglasno so pridružuje mišljenju kr. vlade, da mora biti sporazum s rHvati kot hrvaško vprašanje njena jasna in odločna politika in da se hočemo v ozračju vzajemnega hrvaškega razumevanja in strpnosti lotiti te zgodovinske naloge. Banski svet dravske banovine izraža svoje polno zaupanje in prepričanje, da se bodo ob tej priliki tudi za Slovence ustvarili trajni, boljši in trdnější odnosi glede sodelovanja v državnem življenju na temelju popolne enakopravnosti. V ureditvi tega vprašanja vidi banski svet dravske banovine pogoj za utrditev države in je prepričan, da se bodo samo na ta način mogle zbrati vse ljudske sile in v trajnem notranjem

Ali je to enakopravnost?

Mnogo nalog, ki bi jih po veljavnih zakonih morala izvrševati država, prepušča država enostavno banovinam. Mnogo nalog je država dala banovinam iz svojega delokroga, ni pa dala za to primerne kritje iz državnega proračuna. Tako mora naša banovina, če neče dopustiti očitne škode našemu napredku in razvoju, sama postavljati potrebne uslužbenke in sama podpirati take ustanove, ki spadajo naravnost v delokrog države. Treba bo enkrat jasno in določno ugotoviti krog poslov ene in druge upravne stopnje ter skrbeti za to, da bo država vedno izpolnjevala svoje obveznosti.

Dosedanji način financiranja banovin je kaj ozko omejen. Mnogo banovinskih dohodkov je centraliziranih, to se pravi, da se stekajo skupno v državno blagajno, ki jih potem po gotovih ključih razdeljuje posameznim banovinam. Tu mislimo predvsem na skupne banovinske trošarine, kjer velja za ključ število prebivalstva, čeprav smo v plačevanju bolj pridni kot področja ostalih banovin, in na skupni davek na poslovni promet, kjer je naš delež še manjši: komaj 2,9% dosega. Plačamo tega davka okoli 33 milijonov din, dobimo pa nazaj komaj 2,9 milijona din ali desetino. To je občutna obremenitev, pa se mora za razdelitev tega davka najti pravičnejši ključ, kot je



Veramen - ovitek
z 2 tabletama

Ta zavojček zmore odlej vsakdo. Prosimo napravite poizkus in prepričali se boste o naglem učinku pri glavobolu, zobobolu in bolečinah zaradi ran.

VERAMON
Schering

Cevke z 10 in 20 tabletami.
Ovitek z 2 tabletama

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 15485, S. V. M.

miru uporabiti za zgraditev tiste državne politike, ki bo porok popolnega miru v državi, gospodarskega blagostanja, varnosti in mira na mejah.

Banski svet dravske banovine želi kr. vladi pri reševanju te zgodovinske naloge polnega uspeha v blagor naše domovine Jugoslavije, našega kralja Petra II. in vsega kraljevskega doma.

bil doslej. Tudi tu bo treba razmerje banovine in države pravilno popraviti v našo korist.

To je zlasti potrebno zaradi tega, ker je naša banovina že itak bolj obremenjena s samoupravnimi dajatvami, kar zmanjšuje njeno davčno meč.

In še vprašanje naših bolnišnic: naša banovina se resno trudi, da povzdigne na potrebno višino svoje zdravstvene ustanove, le osrednja slovenska bolnišnica, ki je še država, kazi to sliko. Vse banovinske bolnišnice se bodo modernizirale, tako da bodo vsaj v glavnih obrih zadovoljevale. Le državna bolnišnica v središču Slovenije čaka na dograditev vsaj enega paviljona. Ali je to gospodarsko, da stoji zgradba, ki bo kmalu že začela propadati: nov kirurški paviljon pri drž. bolnišnici še sedaj v istem stanju kot pred leti, ko vendar vse kriči po povečanju osrednje bolnišnice. Dober zgled naše banovine v skrbi za modernizacijo njenih zdravstvenih ustanov ne sme ostati osamljen in nujno potrebna je vsaj dograditev onega, kar se je začelo s tolikim pompom.

Zahtevajte v vseh javnih lokalih najboljši dnevnik »SLOVENE«!

KAJ JE NOVEGA

Sv. oče bi bil rad dočakal 17 letnico vladanja

Pij XI. se je zavedal, da se bliža smrt. Dan pred smrtjo se je o svoji bolezni razgovarjal s svojim osebnim zdravnikom prof. Cesa Blanchijem iz Milana, ki je papeževo bolezen dobro poznal. Pij XI. je zdravniku pri tem razgovoru dejal, da ga samo za eno stvar prosi, namreč da bi mu življenje podaljšal vsaj do prihodnje nedelje, to je to 12. februarja. Papež Pij XI. je namreč vroče želel, da bi se udeležil proslave 10 letnice lateranske pogodbe in 17 letnice svojega vladanja. Profesor Bianchi pravi, da je papež bolehal na poapnenju žil, ki je hudo ogrožalo delovanje srca. Ko mu je Bianchi l. 1936. to obrazložil, je pokojni papež dejal: Vse to nič ni, ampak te neumne noge me nočejo več nositi! Papež je trpel hude bolečine. Sicer se je premagoval in bolezen zatiral, toda včasih so bile bolečine tako hude, da se je iz njega izvil vzdihljaj.

Ko je v novembru lanskega leta nevarno zbolel, je Bianchi opazil, da se je bolezen razširila tudi na drob in da je bila smrt samo

še vprašanje časa. Papežu so to povedali, toda on se za to ni zmenil nič, marveč je le še več delal, ko da bi s smrtjo tekmoval. Pretekli teden pa je zdravnik opazil, da gre s papežem h kraju. Papež ga je prosil, naj mu ohrani življenje vsaj do nedelje. Toda vsa znanost je bila preslaba proti uničujoči sili bolezni. Ko so to papežu sporočili, je dejal, da sedaj pa ne sme izgubiti nobene minute več. Večji del noči od predsmrtnega petka na soboto je papež presedel pri svoji pisalni mizi in delal, delal, delal. Dr. Bianchi pravi, da je bil ta napor vzrok, da papež ni dočakal nedelje.

Kardinal Schuster, milanski nadškof, je bil pri papežu ob njegovi smrtni uri. Neki komornik je molil molitve za umirajoče. Papež je molil za njim. Komornik je prišel do prošnje: Naj moja duša počiva v miru z vami! — in se ni upal molitve izreči. Umirajoči papež mu je pomagal, in je sam povzel to prošnjo: Da, naj počiva v miru, da naj le počiva v miru z Vami!

DOMAČE NOVICE

d Zadušnica za p. sv. očetom v Beogradu. V cerkvi Kristusa Kralja je bila 17. febr. zadušnica za pokojnim papežem Pijem XI., ki ji je prisostvoval poleg predsednika vlade in več ministrstev ter diplomatskega zbora tudi sam knez-namestnik Pavle. Mašo je daroval papeški nuncij Felici. Po službi božji je imel nadškof dr. Ujčič spominski govor o papežu Piju XI.

d Načrt državnega proračuna za 1939/40 izroči te dni narodni skupščini finančni minister dr. Djuričič. Proračun je že pripravila prejšnja vlada ter ga tudi nova vlada ni bistveno v nobeni postavki spremenila. Na ministrski seji je bilo izvršenih le nekaj manjših popravkov. Prvi bo vzel proračun v pretres finančni odbor skupščine, šele nato bo o njem razpravljala skupščina. Čim ga odobri skupščina, se bo po enakem postopku obravnaval proračun v senatu. Vse skupaj pa mora biti končano do 31. marca, kajti s prvim aprilom mora stopiti v veljavo novi proračun.

d Ceste naj se imenujejo po narodno zavednih možeh. V »Gorenjcu« čitamo pameten

predlog sledeče vsebine: Katoliška javnost iz Kranja poziva kranjsko mestno občino, da se izvrše nekatere spremembe v imenovanju cest v našem mestu. Med te ceste spada brez dvoma Tyrševa cesta. Če vemo, kaj pomeni Tyrš, že za brate Čebe s svojo pogubno svobodnjaško miselnostjo, s svojim izrazitim protikatoliško usmerjenim delovanjem, ki so se ga oprijeli vsi njegovi bratje, s svojo vzgojo, ki je privedla češki narod na rob propada, potem je naša dolžnost, da preprečimo man-

Časi se spreminjajo

Vsi se še spominjamo, kako so poglavarji boljševizma zmagovalno oznanjali, da se bliža konec krščanski veri in Cerkvi. Kar naprej so določali čas, kdaj umre katolicizem in so se rogali rajnemu papežu, češ, da je zadnji. Trdno so bili prepričani, da bo luč evangelija ugasnila po zaslugi mednarodnega komunizma tudi na zapadu. Ker je bila vsa Evropa po tej najhujši kugi od vseh, kakor jo je bil označil Pij XI., okužena, so se nasprotniki Cerkve tudi med nami udajali veselju, da bo katolištvo, ki je že skoro dve stoletji izpostavljeno napadom tako imenovanega svobodomiseltva, za vselej podleglo udarcem brezbožniške ustanove tretje internacionale. Še nobeden pokret ni tako doledno in brezobzirno širil brezboštva kot ta in zlasti grdil v besedi in sliki papeštvo, kakor kominterni. Cel val laži, surovih psov in lažiznanstvenih »dokazov« zoper Boga, vero in duhovščino se je razlil po rdeči propagandi po vsem svetu in brezbožništvu proletarske diktature so se pridružili tudi levičarski šolanci od Kitaja do Mehike. Ko so padali mučeniki za vesoljno Cerkev v tisočih, ni ploskala samo sovjetska republika, ampak se je radoval tudi ves »naprednik Izrael s Francozom Romainom Rollandom na čelu.

Drobne novice

Anglija ne sme zanemarjati trgovinskih stikov z Rusijo, je rekel te dni angleški zunanji minister Halifax.

Odločilne besede v španski vojni bo spregovoril top, piše italijansko časopisje.

Protiitalijanske demonstracije so bile na francoskem otoku Korziki.

Za 186.000 beguncev mora skrbeti Češkoslovaška; zato je dobila v Angliji denarno pomoč.

Francoski uradni odposlanec Berard je že v drugič odpotoval k španski nacionalni vladi v Burgos.

Švicarska vlada je pozvala rdečega špan. poslanika, naj zapusti švicarsko ozemlje.

Japonska vlada je naročila v čeških orožarnah velike množine orožja in drugih vojnih potrebščin.

Ameriški parlament je s 367 glasovi proti 25 odobril veliki Rooseveltov oboroževalni načrt.

Čez 500 ljudi so sežgali komunisti v pekeh cementarne v Barceloni malo pred njeno zasedbo po nacionalistih.

festiranje protikatoliških idej tudi s tem, da se imenujejo ceste po ljudeh, ki nimajo razen kvarnih, za nas Slovence prav nobenih drugih zaslug, ki so celo nam proglasili po svojih bratih kulturnobojno razpoloženje. Ceste naj se imenujejo po zaslužnih narodno zavednih možeh.

d Za povečanje s sladkorno repo posejane ploskve. Sladkorne tovarne v Jugoslaviji so razvile veliko delavnost, da bi se povečala letos s sladkorno repo posejana ploskev. V ta namen dovoljujejo tovarne kmetovalcem tudi akontacije po 1000 din na 1 ha. Zahteva tovarn, da bi se dovolil uvoz novih količin semen za sladkorno repo, pa je bila iz nerazumljivih razlogov odbita. Zato ni iz-

Danes se nam nudi docela drugačna slika. Ko se je 12. januarja začelo zasedanje francoskega parlamenta, je predsednik Herriot, oče dogovora s Sovjeti, v svojem nagovoru na ta najsvobodomiselniji parlament sveta dejal, da »v času, ko umira pravica in ko so ogrožene pridobitve starega humanizma, nauk Evangelija in uspehi človekoljubne filozofije, v Rimu stoluje starček, ki bdi nad temi najdražjimi vrednotami in ki se mu klanjamo pa ga občudujemo, ko obnavlja izporočilo velikih papežev, zaščitnikov vseh rapadenih in žaljenih ter človečanskih pravic.« Liberalni belgijski »Metropole« je ob priliki obiska Chamberlaina pri rajnem papežu zapisal, da se »na svetu ustvarja široka moralna fronta zoper poganstvo, ki razsaja po Evropi, zasluga za to pa gre v prvi vrsti katoliški cerkvi in njenemu poglavarju.« Znani francoski dramatik Herny Bernstein, je v nekem pogovoru v »Paris-Soir« izjavil: »Ali ni najpogumnejši in najvztrajnejši duhovni voditelj na svetu starček, ki sedi na papeškem prestolu in čigar beseda napolnjuje ves svet in prinaša tolažbe ter prižiga upanje v vseh dušah, ki so užaljene zaradi sodobnih poganških nauk in njihov divjanja?«

Slovenski dom

JE NAS CENENI POPOLDNEVNIK, KI GA SVOJIM CITATELJEM TOPLO PRIPOROČAMO. IZHAJA VSAK DELAVNIK OB 12 IN STANE MESEČNO SAMO 12 DINARJEV. ZA ONEGA, KI SI NE MORE NAROČITI »SLOVENCA«, JE »SLOVENSKI DOM« POPOLNO NADOMESTILO. PISITE NA DOPISNICE UPRAVI »SLOVENSKEGA DOMA« V LJUBLJANO, NAJ VAM POSIJE NEKAJ ŠTEVILK LISTA NA OGLED.

ključeno, da bomo morali tudi prihodnje leto uvoziti sladkor iz tujine.

d Uspešno posredovanje ministra Snoja. Na posredovanje slovenskega ministra Snoja je finančni minister odobril banski upravi v Ljubljani najetje posojila 1.200.000 din za nakup posestva pri Pragerskem za državno konjušnico. Omenjeno posestvo bo kupila državna konjušnica na Ponovičah. Prav tako je finančni minister odobril posojilo 500.000 din za vinarsko zadrugo pri Ptuj.

d Okrog »Jadranske stražec. Zelo buren občni zbor je imela ono nedeljo v Zagrebu Jadrska straža, katere predsednik je dr. Ivo Tartaglia iz Splita. V društvu sta namreč dve močni struji, ki se ločita druga od druge glede naklonjenosti ali pa nasprotstva do dr. Tartaglie. Tudi ono nedeljo je potekel občni zbor v znamenju trenj teh dveh struj. Zanimiva je bila tudi ugotovitev, da si je dal dr. Tartaglia pripeljati iz Splita več odposlancev kakor pa jih dovoljujejo pravila. Okrog odobritve teh odposlancev se je razvila huda borba, dokler ni večina odobrila od devetih splitskih odposlancev sedem. Pri volitvah je Tartaglia z večino nekaj glasov ostal še naprej na mestu predsednika osrednjega odbora. Glavno opozicijo proti njemu je vodil belgrajski zastopnik. — Dokler »Jadranska straža« ne bo vsenarodna ustanova, kakršna bi morala biti, je škoda, da se kdo ogreva in žrtvuje zanjo.

d Največ dohodkov ima država od monopola. Od začetka proračunskega leta pa do 1. januarja letos je imela monopolska uprava za eno milijardo in 670 milijonov din dohodkov. Samo od tobaka je imela dohodkov 1 milijardo 206 milijonov din. V celoti je bilo za 79 milijonov dinarjev več dohodkov kakor pa lani, oziroma za 127 milijonov več kakor pa je predvideval proračun.

d Ena iz predpustnih dni. Iz bogsigavedi kakšnega vzroka sta bila Mirko Cvetičan in Savka Mraović iz Siska že dolgo sprta. Ko sta

se oni dan srečala na trgu, je Savka skočila nad Mirka in mu s pestjo razbila nos. Čeprav krvav, ji Mirko ni ostal ničesar dolžan. Prebunkal je branjevo, kar je mogel. V brezumni jezi pa je Savka nato pograbila košaro jajec in jih poveznila z vso silo na nasprotnikovo glavo. »Omaka« se je Mirku poredila preko lica in obleke, da se ni mogel več briniti.

d Resnica boče v oči. Pravoslavni župnik Rajačič v Stejanovcih pri Mitrovici je v cerkvi javno označil tri dekleta za nemoralna in jim prepovedal vstop v cerkev. Da bi jih pa spravil na pravo pot, je najavil javne molitve za njihovo poboljšanje. To župnikovo dejanje pa je župljane silovito razburilo. Kmetje so sklenili, da ne gredo več v cerkev, dokler Rajačič ne bo svojega obrekovanja preklical in dokler se iz župnije ne izseli. Kmetje pravijo, da so bile Rajačičeve obdolžitve neupravičene.

d Za preosnovo šolstva v kmetijskem smislu. S preosnovo ljudskega šolstva in uvedbo kmetijskih šol po vaseh se bavijo tudi belgrajski časopisi. Razni strokovnjaki in šolniki pravijo, da je nastopil skrajni čas, da se vaško prebivalstvo strokovno izobrazi in usposobi za umnejšo živinorejo in poljedelstvo. Beg s podeželja v mesta in industrijska središča se bo dal zavreti le na ta način, če se obdelovanje plodne zemlje modernizira, da bo zemlja mogla prerediti vse kmečko ljudstvo. Nekateri predlagajo, naj bi vlada spremenila učni način, kakor je v veljavi danes v ljudskih šolah, kar posveča edino pozornost pismenosti prebivalstva. Ustanovile naj bi se v vseh večjih šolskih občinah višje ljudske šole, ki bi vzgajale otrokom ljubezen do naprednega kmetijskega dela, kjer bi se učenci temeljito seznanili z umnejšimi načini kmetijskega dela. V prvi vrsti bi se učna snov vsake šole ravnala po krajevnih prilikah, tako da bi se posvetila pozornost tisti vrsti kmetijstva, ki bi v kraju mogla najbolj uspe-

K pokori

S postnim časom smo pričeli. To je onl resni čas, ko moramo še prav posebno premišljevali za kakšno strašno ceno so bile odrešene naše duše. Kaj vse je Sin božji za nas pretrpel, samo da bi nam odprl zaprte nebeške duri!

In k pokori nas kliče sv. Cerkev. Kakor je nekdanj Bog v stari zavezi opominjal izraelsko ljudstvo po preroku Joelu: »Spreobrnite se k meni iz vsega svojega srca, s postom in jokom,« tako nas sv. Cerkev v času štiridesednevnega posta budi k pokori. Vabi nas, da premišljujemo njegovo bridko trpljenje, prenovimo svoja srca in pri Bogu usmiljenje do sežemo.

Pred našimi duhovnimi očmi gledamo moža ljubezni o katerem je pisano: »Ker je ljubil svoje, ki so bili na svetu, jim je skazal ljubezen do konca.« (Jan 13, 1.) Pa on ni tega samo obljubil, temveč je v resnici tudi šel v najstrašnejše trpljenje in najsmrtnijejše smrt. To podobno nam sv. Cerkev stavi pred oči v tem resnem postnem času.

Nesmiselno bi bilo od nas vprašanje, kam naj v tem času obračamo poglede? Kaj naj prnmišljujemo? Ne samo opomin Cerkev, ampak klic našega lastnega srca nas mora siliti, da obračamo naše poglede le na Onega, ki je dejal, da hoče svoje življenje dati za to, da bi mi mogli vekomaj živet.

vati in donašati ljudem največ haske. Le to bo rešilo kmetijski stan in obdržalo ljudi na grudi. — V kmetijskih šolah, naj se že imenujejo tako ali tako, bi morali poučevati kmetijske strokovnjake, kar pa učitelji v večini niso in ne morejo biti. Kmetje, ki imajo mnoge prakse, še prave kmetijske strokovnjake nimate večasih v kozji rog. Zato naj bi ljudske šole kot take in njenega učiteljstva ne silili tja, kamor ta šola po svojih ciljih in učiteljsvo po svoji predizobrazbi ne spada.

d Kako je z gasilskim skladom. Mnoge gasilske ustanove bo pač zanimalo, kako je z gasilskim skladom, ki ga upravlja banska uprava v Ljubljani. Po poročilu upravnega oddelka obstoja pri banovini gasilski sklad, katerega plačujejo vse zavarovalne družbe 4.5% od zavarovalnih premij zoper požar, po branili na ozemlju dravske banovine. Iz tega sklada je bilo lani nakazano v smislu gasilskega zakona in sicer: gasilski zvezni v Beogradu 125.978.50 din, gasilski zajednici v Ljubljani 251.957.25 din, posameznim gasilskim župam v Sloveniji 125.978.50 in gasilskim četam (950 po številu) 755.872.07 din; torej je bilo za naše gasilstvo iz tega sklada lani nakazano 1.59.786.32 din.

d Gasilci se že marljivo pripravljajo za veliki gasilski zbor, ki bo v dneh od 12. do 15. avgusta t. l. v Ljubljani in ki bo združen z zborovanjem uprave Vseslovenske gasilske zveze. Gasilski instruktorji prirejajo že sedaj po gasilskih župah in pri gasilskih četah več dnevne tečaje, da se bodo gasilci skrbno in vzorno pripravili za nastope ob priliki gasilskega kongresa. Sestavljen je tudi že pravi obširen in zanimiv spored. Na ta kongres so vabljeni tudi zastopniki gasilstva iz raznih neslovenskih držav. Kongresa se najbrž udeležijo zastopniki gasilstva iz 14 evropskih de-

Velevažno delo Vincencijeve konference v Kranju

Vincencijeva konferenca opravlja v Kranju izredno veliko poslanstvo. Njen namen pomagati revežem je v industrijskem kraju posebno težak, delo izredno obsežno. Ono nedeljo dopoldne so odbornice Vincencijeve konference v Kranju položile svoj letni obračun v svojem plemenitem delovanju. Vincencijeva družba skrbi predvsem za uboge otroke v Marijanišču. Tukaj je v oskrbi 20 šoloobveznih otrok, najmanjših pa osemnajst. Vzgoja je posebno otežkočena, ker pridejo v zavod taki otroci, za katerih vzgojo se doma ni nihče pobrigal. Ker je družina revnih otrok velika in je precej otrok v zavodu popolnoma brezplačno, so seveda v Marijanišču tudi veliki denarni izdatki.

S pomočjo velikodušnih dobrotnikov je bilo mogoče pripraviti revežem dvakratno obdaritev, in sicer o Veliki noči ter pred sv. Miklavžem. Za Veliko noč je bilo obdarovanih 171 revežev iz Kranja in kranjske okolice. Stroški te obdaritve so znašali 6494 din. Pri tem pa ni všteta vrednost podarjenega blaga in živil. Za zimo so dobili reveži 1 vagon, t. j. 15.000 kg bukovih drv. Razlagana drva so bila razdeljena med 60 strank. Stro-

ški za nabavo drv so znašali 2.866 din. Po okoliških vaseh so v jeseni nabrale odbornice 60 kg krompirja, 32 kg kaše, 12 kg fižola, 14 kg ješprenja in 14 kg riža. Ta nabrana živila so razdelile 11. novembra 38 strankam. Miklavževa obdaritev je bila 9. decembra v Marijanišču. Obdarovanih je bilo 181 revežev. Stroški obdaritve so znesli 12.066 din. Revnim prvoobhajanecem je Vincencijeva družba oskrbela obleko, perilo in obutev v znesku 697 din. Redno mesečno podporo je prejemale v denarju 8 oseb, izredne podpore so bile izplačane 21 osebam v znesku 990 dinarjev. Podpore v živilih in obleki pa v vrednosti 2702 din.

Iz navedenega vidimo, kako marljive in požrtvovalne so bile v preteklem letu vrle odbornice Vincencijeve konference. Veliko truda je bilo treba, preden so zbrale vsa ta darila, veliko dela, ko so razdeljevale nabrane darove revežem. Da pa so mogle odbornice v tako velikem obsegu pomagati siromakom v njihovi bedi, gre pač zahvala plemenitim dobrotnikom. — Vsem bodi Bog obilen plačnik!

žav, tako iz Francije, Belgije, Češkoslovaške, Poljske, Nemčije itd. Organizirani so sedaj že posamezni odseki, ki prav sistematično zbirajo vse gradivo in pripravljajo, da bo kongres uspel čim veličastneje. Na praznik velikega šmarna bo organiziran tudi veličasten sprevod gasilstva, ki bo prava revija gasilskih čet. V programu so tudi tekme gasilcev. Vrhovni vodja kongresa in tekem je starešina Gasilske zajednice dr. Anton Kodre.

d Roka roko umiva. Na zahtevo 1200 delavcev Prve jugoslovanske tovarne vagonov, strojev in motorjev v Slavonskem Brodu je predsednik vlade g. Dragiša Cvetković pooblastil nadzornika dela v ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje inž. Jožiča, da na lieu mesta posreduje pri podjetju, da se z delavci Jugorasa sklenu skupnostna pogodba, ki naj bi uredila vsa sporna vprašanja. Po daljših pogajanjih se je dosegel sporazum in pogodba je bila podpisana. Vsem nekvalificiranim delavcem se je zvišala plača za najmanj 3 din na uro, to je za 25% več kakor doslej. Vsi kvalificirani delavci dobijo 12% zvišanje plače. Ravnateljstvo tovarne priznava organizacijo Jugorasa kot zakonito predstavništvo delavcev in ji bo dala na razpolago prostore za pisarne. Tovarna je tudi sprejela predlog delavcev za izvolitev delavskih zaupnikov v smislu zakonskih predpisov.

d Potrebni tečaji. Gasilska zajednica v Ljubljani prireja pod vodstvom starešine dr. Kodre in strokovnjakov prav marljivo gasilske tečaje, ki se jih udeležujejo gasilci z dežele. Tak tečaj traja 5 dni. Te dni so si udeleženci ogledali gasilsko orodje in naprave poklicnih in prostovoljnih gasilcev v Mestnem domu.

d Sedem kg štrukljev za predkosilo. Dušan Anuški iz Zemuna, ki je pred nekaj dnevi vprilo večjega števila tovarišev in časnika, je pojedel nič manj kakor sedem kg štrukljev za predkosilo. Anuški ni za svojo »predstavico« zahteval nobene velike nagrade. Gledalci, ki so bili ob »predstavici« navzoči, so morali edino njegov založaj plačati. Brez velike muke je vso množico štrukljev spravil pod streho in dejal, da konec vseh koncev niti preveč sit ni.

d Pri zaprtju ali pri motnjah v prebavi vzemite jutraj na tešče kozarec naravne »Franz-Josef« vode.

d Brez težav deluje Darmol. K temu prijetnost pri uporabi: nobenega kuhanja čajev,

Sedaj je pranje cenejše,
ker so se znižale cene za:



Persil
od 6 din na **5** din.

Henko
od 3 din na **2⁵⁰** din.

in to pri preizkušeni, neizpremenjeni kakovosti!

niti požiranja kroglic in ne grenkih soli. Darmol je okusen kakor čokolada. Ne poskušajte z nepreizkušenimi preparati, temveč uredite svojo prebavo s priljubljenim odvajalnim sredstvom Darmol. Dobi se v vseh lekarnah. Reg. 25.801-37.

d Mariborski mestni proračun za 1939/40 je ministrstvo odobrilo. Je to sploh prvi potrjeni proračun med vsemi jugoslovanskimi mesti za l. 1939/40. Odobren je bil brez vsake izpremembe.

d Še ena krivica bo popravljena. Na posredovanje slovenskih ministrov dr. Kreka in Snoja je minister za socialno politiko in narodno zdravje podpisal uredbo o ureditvi pravic do pokojnine ali odpravnine vsem onim, ki so bili člani oskrbnega zavoda za ci-

vilne uslužbenke bivše avstro-ogrske vojaške uprave na Dunaju. S to uredbo, ki jo mora še podpisati vojni minister, bodo prišli do težko pričakovanih pravic stari uslužbenki v kamniški smodnišnici.

d Ljubljanska reševalna postaja v l. 1938. Na Silvestrov dan minulega leta je imel gasilski urad z reševalno postajo 1 poveljnika, 1 podpoveljnika, 2 oddelna vodji, 1 garažnega mojstra, 3 rojnik, 15 gasilcev oziroma reševalcev in 2 telefonista. Poklicna gasilska četa je imela v minulem letu 41 požarnih intervencij in 4 reševalne akcije. Uspešno je sodelovala pri treh velikih požarih, namreč pri opekarni na Viču, pri požaru hiše v Kamniški ulici in pri požaru hiše na Barju, nadalje pri 6 srednjih, 28 malih in 4 dimniških požarih. Skupno je bilo moštvo poklicne gasilske čete zaposleno pri požarih 53 ur. Po uradni ceniitvi je znašala škoda po vseh požarih 1.048.000 din. Osebe reševalne postaje je z avtomobili in z vozom na konjsko vprego lani opravilo 4118 reševalnih voženj in prepeljalo 4185 bolnikov.

d Zla »prerokinja« je Majrija Miler iz Sarajeva. Prerokovala je samo črno sedanost in bodočnost in s tem povzročila razdore v mnogokateri družini. Imela pa je navado, da je prerada »prerokovalca« ženam, kako jih možje varajo in se vrte okrog drugih žensk. V marsikateri družini je zaradi tega prišlo do pravega bojnega stanja med ženo n možem. Slednjič so se nekateri spametovali in zdražbarico naznanili policiji.

d Vesela povest o dveh gluhomemih. Poroke in svatbe so nekaj vsakdanjega, vzbujajo pa na deželi mnogo radovednosti in zanimanja. In če je zraven še kaj posebnega, tedaj ni pomenkovanja ne konca ne kraja. Tako je

Španijo bi vsi radi imeli

V Angliji z napetostjo pričakujejo uspeha razgovorov, ki jih bo začel francoski senator Leon Berard z generalom Francom v Burgosu. Berarda spremlja večje število višjih uradnikov zunanjega ministrstva. Berard je že v Burgosu, kjer se je začel razgovarjati z zunanjim ministrom Jordanom, nakar bo sprejet od generala Franca. Politični pomen Berardovega poslanstva je v tem, da se bo šla Francija in Anglija prizadevali, da bi nacionalna Španija v primeru kakšnega spopada med demokratičnimi velesilami in avtoritarnima državama (Italijo, Nemčijo) ostala nevtralna, ko bi jo ne bilo mogoče pritegniti na stran zapadnih sil. V tem primeru priznanje nacionalne vlade ne bo več težko in bi imelo za takojšnjo posledico odpust italijanske dobrovoljske divizije, ki se bori pod vrhovnim španskim poveljstvom.

Enako važno pa je tudi gospodarsko vprašanje. Leta 1917 so Francija, Anglija in Amerika dobivale iz Španije 108.000 ton svinca, 5 milijonov ton železa, 2 milijona ton pirita, 7 milijonov ton cinka in 30.000 ton bakra. Iz tega se vidi neprecenljivi pomen, ki ga je imela Španija za Veliko antanto v vojski proti Nemčiji in njenim zaveznikom. Če bi se danes Španija pridružila Nemčiji in Italiji, si lahko predstavljamo, kakšno nevarnost bi to pomenilo za Francijo in njene prijatelje. Berard bo skušal tudi to vprašanje povoljno rešiti.

Ni čuda, da Nemčija in Italija z veliko napetostjo zasledujeta potek razgovorov v Burgosu. Vse kaže, da lahko postane Španija tudi po Francovi zmagi za svetovni mir kamen spotike.

Pij XI. o delavskem vprašanju

Malo jih je sicer bilo, vendar so se našli ob smrti papeža Pija XI. brezvestni hujšaki, ki so po gostilniških kotih in drugod o pokojnem papežu govorili kot največjem sovražniku delavskega stanu. Naj tem in vsem, ki se jih tiče, navedemo samo nekatere papeževe misli o delavskem vprašanju in sicer iz znamenite okrožnice »Quadragesimo anno«. Prečitajte pazljivo!

Zasebna lastnina

Najprej je treba imeti za trdno in dogmatsko stvar, da ima lastnina dvojen značaj, osebnost in družaben kakor pravijo, kolikor namreč meri na dobro poedincev ali na občo blaginjo.

Da vsak delitev posesti sveto čuva in ne prestopa mej svoje lastnine ter ne sega v pravice drugi, to velewa pravičnost, ki se imenuje menjalna pravičnost, da pa lastnik rabi, kar ima, le po pameti, tega ne velewa ta pravičnost, temveč druge kreposti, ki pa njih zahtev oni mogoče po sodni poti izločijo.

Svobodni dohodki

Sv. pismo in sveti cerkveni očetje vedno popolnoma odkrito uče, da so bogati najstrožje dolžni dajati miloščino, izvrševati dobrotelnost in velikodušno dareljivost.

Delo in kapital

... je zmotno, ali sami snovi ali samemu delu pripisati, kar je učinek vzajemnosti obeh, in povsem krivično je, če eno ali drugo zanikuje dejavnost drugega in ves proizvod sebi prisvaja.

Vsakemu je treba dati svoj delež in poskrbeti, da se bo vse porazdeljevanje ustvar-

jenih dobrin uravnavalo in urejalo po pravcu obče blaginje in socialne pravičnosti, saj vsak vidi, da je današnja porazdelitev zaradi tolike razlike med malim številom prebogatih in med veliko množico ubogih zelo zelo nesrečna.

Odrešitev proletarcev

... tako neizmerna množica proletarcev na eni strani in na drugi strani nekaterih prebogatih neizmerno bogastvo je nepobiten dokaz, da bogastvo, ki v naši dobi »industrializmac« tako obilno dorašča, ni prav porazdeljeno in dodeljeno raznim slojem ljudi. Zato si je treba z vsemi silami prizadevati, da se bo vsaj v bodoče pridobljeno bogastvo le po pravičnem razmerju nabiralo pri tistih, ki so bogati, in se v zadostnem obilju raztekalo med nje, ki delajo... da bodo s štedljivostjo množili družinsko imovino, povečano umno upravljati ter lažje in varneje nosili družinska bremena.

Naj nihče ne misli, da bo mogoče javni red in socialni red pred prevratnim duhom uspešno braniti, če se nemudoma ne pristopi k pogumnemu delu, da se to izvrši!

Pravična plača

Najprej je treba delavcu dajati plačo, ki je zadostna za vzdrževanje njega samega in družine. Ko se določa višina plače, je treba gledati tudi na položaj podjetja in podjetnika. Višina plač se mora ravnati tudi po zahtevah obče blaginje!

Zabavljajči! Kaj pravite na vse to? Ali bi ne bilo delavsko vprašanje za delavstvo najbolje rešeno na temelju papeževe okrožnice?

bilo te dni na Vačah, ko sta bila oklicana in poročena dva, katerima je usoda odvrzela to, kar je človeku najvažnejše — dar govora. Nevesta je 35 letna Franca Polančeva s Klenka; kot deklica je prebolela škrlatinko, toda ostala je nema. Ženin pa je nekaj let starejši ter je doma nekje na Dolenjskem. Seznanila sta se v ljubljanski gluhošemnici. Jože Vesel — tako je ime ženinu — se je izučil stolarstva. Franca pa je šivilja ter ima razen poklica tudi lepo doto. Poroka je bila za Vačane nekaj izrednega, zato ni manjkalo radovednih gledalcev. Novoporočena sta prav čedne postave in je le škoda, da ne moreta govoriti. Čeprav se med seboj baje prav dobro razumeva, želimo jima, da bi bila v zakonskem stanju taka, kot se pišeta — vedno vesela in zadovoljna.

— Pri ležavosti črev in slabem trledcu z nezadovoljstvom za jed vsled rabe, naj se rabi še davno znana in učinkovita naravna »Franz-Josefova« grenka voda. Zelo pogosto se potrjuje, da je »Franz-Josefova« grenka voda av posebnosti koristno domače sredstvo, ki daruje za to da se zjutraj očisti prebavni kanal s »Franz-Josefovo« sredstvom za odpravo

Ost. vez. št. 12. 12. 1938

d V katoliški cerkvi sklenjen zakon se ne razveljavi kar tako. Cerkveno sodišče starokatoliške cerkve ne more razveljaviti zakona sklenjenega v katoliški cerkvi, čeprav je kateri od zakoncev potem prestopil v starokatoliško vero. Tako je razsodilo najvišje sodišče v Beogradu v zadevi zakoncev Fiser. Med

je namreč nekega dne prestopil v starokatoliško vero in si dal po cerkvenem sodišču starokatoliške cerkve razveljaviti prvi zakon. Fiserjeva pa tega ni priznala, temveč je tožila moža sodišču. Prvostopno sodišče je ugotovilo, da starokatoliško cerkveno sodišče nima pravice razvezovati katoliških zakonskih zvez. Pred zakonom velja Fiserjeva še vedno kot zakonska žena. Pa tudi noben zakon ne daje starokatoliški cerkvi pravice ločevanja zakonov, zlasti pa ne, če so bili sklenjeni v kaki drugi cerkvi. Zaradi tega je sodišče razveljavilo drugi zakon, sklenjen v starokatoliški cerkvi. Razsodbo sta potrdili tudi obe višji sodišči.

d Nobena gospa ne sme pozabiti, da je »Oven« odlično terpentinsvo milo domače izdelok! Zato ga vedno zahtevajte pri svojem trgovcu!

d Korajžni vsestiliščniki. Te dni so se vrnili iz gorenskega kota 4 člani akademske skupine Slov. plan. društva: Cene Malovrh, Anderwald Reno, Mirko Slapar in Bogdan Jordan, ki se po 35 urnem plezanju po zale-

AGRONOMI-ITOPATOLOGI

Ing. Lojze BREZELJ

specialist za rastlinske bolezni

nažnanja,

da zadoljuje s privatno prakso

Ljubljana, Wolfova ul. 8/1. Tel. 34-73

Karvoti. • Pregebi. • Sredstva za preprečevanje in zatiranje rastlinskih bolezni. • Analiza semlja. • Vzgoja bakterij L. t. d.

deneli in zasneženi Severni triglavski steni izstopili v Prečevem izstopu vrh slovenske smeri. Prenočili so v steni na ozki poledeneli plošči, v letoru, ki je bil dejansko napravljen le za dva. Plezanja je bilo v čistem 24 ur, vzpon po Severni triglavski steni pa je trajal skupno 35 ur. V snegu in ledu sta slovenska smer sicer o binkoštih že preplezal znana nita Jeseničana Ravhekar Tomaž in Pavle Lukman, pravega zimskega vzpona pa slovenska smer kljub številnim naskokom doslej še ni doživela. Mladi člani akademske skupine SPD so imeli srečo, da so za las ušli poznejšemu vremenskemu obratu, ki je prinesel hude snežne meteže.

d Živinski in kramarski sejem v Šmarjeti bo na kvaterni torek dne 28. februarja 1939.

d Ramstvo italijanske knjige so te dni odprli v Ljubljani.

d Prosil je, naj ga obsodijo. Zaradi ne navadnih sanj se je prišel javiti sodišču pravi morilec, ki je v Guberevcih pri Čačku z nožem oklal kmeta Plizniča. Zločin je bil izvršen pred dobrim letom. Več kmetov se je ponoči stoplo, dokler ni v krvi obležal mlav Pliznič. Pred sodiščem je bil pripoznan krivim in obsojen na petnajst let roblje Dimitar Popovič, ki je priznal, da je Plizniča zadel z nožem v roko. Ostali pretepači pa so bili obsojeni na denarne kazni, ker se jim je srečilo dokazati, da so žrtve topli samo s pestmi. Toda pravi morilec Dragoljub Vukajlovič ni mel mira. Neke noči se mu je sanjalo, da ga je sv. Janez dvignil iz postelje in za lase privlekel pred božji prestol. Tam mu je Bog dejal, da mu bodo grehi odpušteni, če gre na sodišče in se prijavi kot pravi morilec. Ko se je Dragoljub prebudil, se je oblekel in odšel na sodišče. Tam je povedal svojo zgodbo in prosil, naj ga obsodijo, a nedolžnega upade. Tedaj pa je nastopila nova uganka. Dimitar Popovič ni hotel odjenjati od svojega zgovora, češ da je tudi on rabil svoj nož. Nazdnje je sodišče izreklo rozsodbo, s katero se je Popoviču znižala kazen na štiri leta, a Dragoljub je dobil tri leta. Obsodbo je z velikim zadovoljstvom sprejel.

d Sprejem mladeničev v peharno podčastniško šolo v Beogradu in Zagrebu v starosti od 18 do 21 let. Vsa tozadevna pojasnila dobite ustmeno ali pismeno: Koncesionarna pisarna Per Franc, kapetan v p., Ljubljana, Maistrova ulica 14. Za pismeni odgovor priložite kolek za 6 din.

IZ DOMAČE POLITIKE

p Širša seja JRZ za radovljiški okraj je bila 12. febr. Sestanka se je udeležilo nad 60 mož in fantov. — Poslanec dr. Šmajd je poročal o političnem položaju, zlasti o poteku radnjih političnih dogodkov v prestolnici. Zbor je soglasno in z velikim odobravanjem sklenil, da se pošlje brzojavna in pismena zaupnica našemu voditelju dr. Korošcu, pismena zaupnica slovenskim poslancom, navzajem poslancu Šmajdu se je pa izrekla zaupnica na zborovanju samem.

p Brzojavni delavci za slovensko skupnost. Brzojavni delavci, to so tisti, ki postavlajo brzojavne drogove in napenjajo tice ter napeljujejo telefon po hribih, so se odločili, da pristopijo v ZZD. Hočejo si izboljšati svoj položaj. Polodaj teh delavcev je najno potreben zboljšanja. Za njihovo delo je potrebna strokovna usposobljenost, pa kljub temu plača teh delavcev znaša komaj 24—33 din na

dan. Delati pa mora danes tu, jutri tam, enkrat na Jesenicah, drugi kje na Stajerskem in s tem mora še preživljati svojo družino. Temu je seveda nujno treba pomagati. Saj so ti delavci nekaj že imeli plače od 45—55 din na dan pri 8 urnem delu. Leta 1932 pa jim je takratni JNS-arski režim znižal plače na sedanjost višino. Torej so zahteve brzojavnih delavcev več kot upravičene, posebno ker gre samo za stare pravice, ne ozirajo se na to, da je draginja danes precej večja, kakor pa je bila pred letom 1932. ZZD bo zastavila vse sile in jim bo nudila svojo pomoč.

p »Obzor« od 16. jan. v političnem pregledu piše o nalogah Cvetkovičeve vlade ter pravi: »Danes ni nobenega političnega čimnika, ki ne bi priznaval, da je treba hrvatsko vprašanje naglo rešiti na temelju priznanja treh narodnih samobitnosti, hrvatske, srbske in slovenske. Soglasje je tudi v tem, da se morajo novi odnošaji med Hrvati, Srbi in Slovenci postaviti na močnejše temelje le spoznavno, brez nadglasovanja, kar je bistven pogoj, da pride do popolnega izraza načelo enakopravnosti vseh treh bistvenih sestavin Jugoslavije. To načelo sporazumnega urejevanja države je bilo izrecno naglašeno tudi v Krfski izjavi. Žal se pa to načelo ni spoštovalo, iz česar v glavnem izvira vse nesreče in nezdore zadnjih 20 let... Sedaj v 21. letu obstanka Jugoslavije se znova ponuja prilika, da se na novi podlagi, na podlagi ravnopravnosti uredi odnošaji med hrvatskim narodom, srbskim narodom in slovenskim narodom ter se tako na čvrst temelj postavi skupna državna enota.«

p Enakopravnosti ni. Zagrebški »Obzor« prinaša podatke o enakopravnosti. In sicer naštevajo številke, koliko je v kakem resoru višjih uradnikov Srbov, Hrvatov in Slovencev. Tako na primer pravi, da je v zunanjem ministristvu načelnikov 6 Srbov in 1 Hrvat; med šefi odelov 14 Srbov, 2 Hrvat in 1 Slovenec. Med uradniki je 83 Srbov, 13 Hrvatov in 4 Slovencev. V ministristvu financ je načelnikov 7 Srbov in 2 Hrvata. Podobno razmerje je tudi med drugim uradništvom tega ministristva. — List naglašajo: »Vlada g. Cvetkoviča seveda ne more naenkrat in čez noč popraviti krivic in napak. Javnost pa pričakuje, da bo polagoma začela izvajati načelo enakopravnosti na vseh področjih državnega življenja, kar bo prav gotovo ustvarilo potrebno psihološko razpoloženje za pravilno rešitev perečih političnih vprašanj.«

p Popolno enakopravnost s moškimi zahtevajo akademsko izobražene žene, ki so ono nedeljo in ponedeljek zborovale v Belgradu. Med drugimi so sodelovale tudi zastopnice slovenskih žena pod vodstvom dr. Angele Piskernikove. Resolucija, ki so jo pozdravile vse zastopnice z navdušenjem, zahteva, da se ženam prizna popolnoma enakost pri vseh politikah, dovoliti se jim mora dostop do vseh položajev in činov, ukiniti se morajo vsi zakoni, ki zabranjujejo ženskam dostop med nekatere poklice, zlasti na sodnji. Zahtevajo tudi to, da se postavijo ženske za upraviteljice ženskih kazenskih zavodov, za ravnateljice ženskih učiteljskih in ženskih gimnazij. Podobnih zahtev je še mnogo. Le tega niso zahtevale, da bi za ženske vpeljali še obvezno vojaško službo in pa, da bi bili moški uslužbeni iz-

Veste, kadar potujem in cestujem, tudi pridno opazujem. Zato pa tudi marsikaj vidim, česar drugi z odprtimi očmi ne vidijo in ne opazijo.

Toliko srečam nezadovoljnosti, da me je kar strah pred njo. Naš človek ni z nobeno rečjo zadovoljen. Ni zadovoljen z vremenom. Nezadovoljen je doma v družini. Miso zadovoljni z novim gospodarjem. Isto se dogaja v občini, v banovini, v državi. Nekateri pojejo danes slavo fašizmu, jutri bodo komunisti s srcom in z dušo. Pa še sami komaj vedo, kaj je prvo, kaj je drugo. Samo da so nezadovoljni, pa je dobro. Res je, da mnogokrat sejejo nezadovoljnost tudi predstojniki sami z večnimi odredbami, s spremembami, s tem, da opravljenega dela ne plačujejo po zasluženju in po trpljenju in izobrazbi, s tem, da nekatere stanove pritiskajo k tiam, druge pa božajo in gladijo... Vse nezadovoljnosti pa je niso sami krivi.

Druga velika nerodnost, ki jo večkrat srečam na svojih potih, je čezmerna prevzetnost in ošabnost ljudi. Prevzetna je lepa in bogata nevesta. Saj jim je že naš pred 90 leti umrlj Prešeren povedal: »Fante zbiraš, si prevzetna, se šopiriš, ker si zala, varuj, varuj, da prileta samka se ne boš jokala!« Ošabnost se poloti skoraj vsakega, komur je politika pomagala do boljših osebnih in družinskih razmer. Se celo hlapce in dekla postanejo prevzetna, če sta si v službi malo pomagala naprej. Nobena skrivnost ni, da se celo berači povisujejo nad svojim tovarišem, ki je morebiti to in ono nedeljo ali praznik nekoliko skromneje obleden.

Glavno vlogo pri ljudeh ima obleka. Če si čedno obleden, pa imaš veljavo, če si tudi v renelci krivosi, hijena in piljaka, rokavjač in zajedalka na telesu človeške družbe. Pridem v kraje, kjer z odprtimi rokami sprejemajo vlomilce in tatove, goljufe in aleparje in še druge plahe, dajejo jim hrano in zavetje in skrivališče in pribežališče, pošlenega siromaka pa ne sprejmejo v hišo; na prag ali pred prag mu položijo hrano, če jo sploh dobi. Kajpada siromak nima priporočila vredne obleke... Nimam namena zagovarjati in

Kaj pa tole?

brantli povesnih, le toliko sem omenil, da boljše oblečene zločince svet zaradi stotakov čuva in prikriva, na brezdomce in siromake pa kaže s prstom in jih obsoja...

Ker ne gledam sveta samo s Šmarne gore, temveč ga obhodim in oblazim daleč naokrog, zato poskušam krh delavskega, kmetijskega in tudi uradniškega stanu. Samo do tistih izvoljenih desetstisočev nimam dostopa, o katerih slišim, da imajo po pet in še več razkošno opremljenih sob in sta mož in žena oba v mastnih službah, par ur dela na dan obdarjenega z raznimi dokladami in dividendami, za katerih blagostanje skrbe še bomo plačana kuharica, služkinja in še pestunja za enega, kvečjemu za dva razvajena otroka ali za pet plemenitih psičkov svetovno priznanih pasem, sama pa še iščeta zabave po raznih barih in zabaviščih: nak, k takim pa res še nisem imel dostopa! Zato bi samo od daleč smel vprašati, če je dovoljeno take ljudi vsaj pri davku malo prisiljati, da bi človeška družba od njih vsaj malo koristila imela. Kaj menite?

Pred kratkim sem bil v prestolnici Gorenjake in sem poslušal tam v cerkvi pridigo. Med drugim sem vjel na svoja ušesa besede: »Narod se dviga proti narodu, stan proti stanu, obrtnik proti obrtniku.« Strašna resnica, še strašnejše pa bodo njene posledice: Ali naj res človeška nezadovoljnost, prevzetnost in nevoščljivost požene vse človeštvo v propast in v pogubo? Ne samo v peklenko, ampak tudi v zemeljsko?

Nekje doli na lepem Dolenjskem me je pa zaneslo na kmetijski sestanek. Nimam sicer lastne kmetije, zakaj vsa slovenska zemlja je moj dom, vendar sem šel zraven. Govornik je na glas podudral, da se danes kmetu ne izplača več lan sejati in se z njim ukvarjati. Moje mnenje pa je, da kdor se je z lanom ukvarjal in nosil zdravo plateno srajco, ga ni še nikoli glava bolela, tudi v ječo ali še celo na vislice ni prišel, kdor pa je šmarnico sadil in se pridno z njo zalival, pa je tudi to pot že nastopil... Pa brez zamere! J. K.

enačeni z ženskimi glede gotovih dopustov. Morda bodo s to zahtevo izpolnile svojo prvo prihodnjo resolucijo. Resno pa to-le: Kdor hoče narodu in državi, zlasti pa slovenski družini dobro, bo usmeril slovensko ženo v materinsko-gospodinski poklic.

NESREČE

n Če se granatni vžigalnik razleti. V mariborsko bolnišnico so pripeljali iz Slovenske Bistrice 21 letnega Alberta Justineka, ki se je ponesrečil na nenavaden način. Pri Justinekovih so imeli — kakor se to gotovo nahaja že po mnogih naših domovih — granatni vžigalnik, ki ga je prinesel nekdo k hiši za časa svetovne vojne. Vžigalnik je bil nabit pa o tem nihče ni vedel. Imeli so ga med staro ropotijo ter so ga kdove kolikokrat metali sem in tja. Sedaj pa ga je vzel v roke domači sin Albert ter ga je hotel uporabiti pri izdelavi nekega orodja. Z železnim sekačem ga je hotel razbiti, pa je vžigalnik naenkrat eksplodiral. Z močnim pokom se je razlezel na drobne kosce, ki so Justineka nevarno poškodovali. Raztrgali so mu dlan leve roke ter ga zadeli v obe nogi. Bil je zgolj slučaj, da ga eksplozija ni usmrtila ter povzročila še kakšne druge nesreče.

n Plini so se med predstavo širili po dvorani. Večina gledalcev v kinematografu v Vlasotinceh je te dni pri neki večerni predstavi omedlelo. Lastnik kinematograf je pred predstavo naložil drva v peč, a pozabil zapreti vse odprtine na peči. Plini so se med predstavo začeli širiti po dvorani, dokler niso prvi omedleli tisti gledalci, ki so sedeli v neposredni bližini peči. Kmalu za tem pa so začeli padati v nezavest še številni drugi glo-

dalci, dokler jih ni bilo vseh nekaj več kakor sto. Šele tedaj so se ljudje zavedli nevarnosti in vzroka te omedlevice. Lekarnar, ki je bil med gledalci, je zaprl peč in dal odpreti okna. Z muko so potem vse omedlele spravili spet k zavesti. Smrtnega primera k sreči ni bilo.

n Izogniti se je hotela trošarin. Zaradi nekaj gosk, ki jih hotela v mesto prenesti brez trošarine, se je smrtno ponesrečila kmetica Ristocija Gjurgjevič iz Mladenovca. Pripeljala se je v Belgrad z vlakom. Ko je vlak počasi vozil v postajo, je kmetica skočila iz vagona, da bi se izognila plačanju trošarine za goske. Padla pa je nesrečno pod kolesa, ki so odrezala obe nogi. Prepeljali so jo takoj v bolnišnico, kjer pa je podlegla, ker je izgubila preveč krvi.

Gad je pilil oni četrtek okrog poldne v nogi Ivano Tehovnik, ženo brezposelnega delavca, ko je pod Sv. Katarino nabirala resje, da ga nese v Ljubljano naprodaj.

n Huda uničevalka nasipov ob rekah takozvana bizamska podgana se je začela širiti tudi ob rekah in potokih Hrvaškega Zagorja. Lani so to škodljivo opazili v večjih tropah v rekah, ki se stekajo v Muro in Dravo. Posebno društvo, ki se bavi z uničevanjem tega glodalca, je takoj šlo na delo. Kakor se zdi, je bila s hitro pomočjo zaenkrat nevarnost

Neredna stolica



upliva na ves organizem. Dobro sredstvo za odvajanje, ki zanesljivo deluje in ima prijeten okus, je

DARMOL

Po poroki pri papežu Piju XI.

Lepo krščansko življenje v družinah, to je bila ena glavnih nalog pokojnega Pija XI. To nam priča njegova okrožnica o sv. zakonu, prav tako pa nam to dokazuje dejstvo, da je sprejel v zadnjih letih svojega življenja tisoče in tisoče novoporočencev vsem narodnosti in stanov v posebnih avdiencah, vsem podal roko z ribičevim prstanom in poljub, vsakemu možu podaril v spomin lepo srebrno svetinjo, ženi pa lep rožni venec, vsem napravil lep nagovor in ob koncu podelil svoj blagoslov.

Tudi jaz sem sklenil, da se ob priliki svoje poroke podam z ženo k sv. očetu v večno mesto Rim. To, da sprejme sv. oče, h kateremu so imeli dostop včasih samo visoki cerkveni in svetni dostojanstveniki, prav vsakega zemljana, se mi je zdela tako velika čast, da sem hotel biti deležen te izredne časti tudi jaz s svojo ženo. Ker nudi Italija novoporočencem velike vozne olajšave, do 75% popusta, po železnici, naju je potovanje stalo razmeroma malo. Kljub temu pa je vožnja zelo udobna in hitra, tako da sva napravila s tem potovanjem neke vrste rekord, kajti dne 1. maja sva obhajala v domači župni cerkvi poroko, drugi dan, 2. maja, pa sva bila že sprejeta pri sv. očetu z mnogimi drugimi novoporočenci. Pa sva si med potjo ogledala še Trst in Benetke, kjer sva v cerkvi S. Maria d. Salute prisostvovala prvimi žmarnicam. Komaj sva v Rimu odložila kovčke, naju je prijazna sobarica, videč, da sva novoporočena, opozorila, da če se takoj prijaviva za sprejem k sv. očetu, bova že prvi dan sprejeta. Hitela sva takoj v Vatikan, kamor sva dospela okrog 11 dopoldne. Za priključitev k sprejemu je bil potreben edinole poročni list domačega župnega urada. Mlad duhovnik naju je vpisal v sprejemno knjigo, nakar nama je izročil list, na katerem je bilo napisano v latinščini: »Njih Svetost papež Pij XI. vas sprejme danes ob pol 7 popoldne v avdienci«. — Na drugi strani pa je bilo kratko označeno, kako naj bosta mož in žena oblačena: za moža črna obleka, za ženo pa obleka, ki se zapira visoko do vratu, čez glavo

pa je morala imeti vsaka žena ograjen črn pajčolan. Tega si je lahko vsak izposodil v bližnji trgovini. Midva sva ga raje kupila, da nama ostane kot drag spomin. Poleg te sprejemne listine je vsak prejel še brezplačno vstopnico za ogled svetovne misijonske razstave v palači poleg cerkve sv. Janeza v Lateranu. — Popoldne sva si ogledala cerkev sv. Petra, po 6 pa sva šla zopet mimo postavnih švicarskih gardistov v Vatikanu, kjer so v posebni sobi že čakali mnogi novoporočenci. V bogato okrašeni podolgovati sobi so nas po parih uredili v dve vrsti. Tam smo čakali še dobre pol ure na prihod sv. očeta. Kljub čakanju ni bilo opaziti na nobenem obrazu nestrpnosti. Vsi smo se zavedali izrednega trenutka, ki nas čaka. Tu si videli ljudi najrazličnejših narodnosti in slišali mnogo tujih jezikov. Razen naju, najbrž ni bilo nobenega Slovenca. Od časa do časa je korakala mimo nas papeževa telesna straža v slikovitih uniformah z dolgimi sulicami v rokah. Tik pred prihodom sv. očeta so nam razdelili njegov dar: možu svetinjo, ženi pa rožni venec, nakar smo vsi poklekali. Takoj nato je prišel sv. oče s svojim spremstvom. Obklečen v belo, dolgo obleko, je stopal od enega do drugega ter vsem podal roko in prstan v poljub. Zatem smo šli vsi v drugo večjo dvorano, v kateri je bil na koncu vzvišen prestol. S tega prestola nam je papež potem vsem skupaj govoril o lepem družinskem življenju, o nalogah krščanskih mož in žen. Govoril je mirno, toda živahno in hitro. Na koncu govora je naročil pozdrave za starše, sorodnike, znance in druge. Govoril je kakih 15 minut. Vsi smo se čudili svežosti in živahnosti njegovega obnašanja, dasi je štel tedaj že 77 let. Po govoru smo vsi poklekali, nakar nam je podelil svoj blagoslov. Noč se je že razprostirala nad večnim mestom in nebroj luči je že razsvetljevalo rimske ulice, ko smo odhajali iz Vatikana, vsi prevzeti od srečnih trenutkov, katere štejemo brez dvoma vsi med najlepše v svojem življenju. I. Kozjek.

progo pred vlakom. Za hip je oklevala, potem pa je tik pred vlakom pognala kolo čez progo. Odbijač vlaka pa je nesrečno zgrabil in jo močno sunil na cesto. Strojvodja je vlak takoj ustavil, ko je videl nesrečo in nezvestno ponesrečenko spravil v vlak.

K nakupu Prešernove in Vodnikove rojstne hiše

Lani se je započela nabirka za odkup Prešernove rojstne hiše. Lepa misel in zamišljeno! Ko smo se že pred davnim časom mudili slovenski romarji v Lurdu, smo videli, da v rojstni hiši znane lurske Bernardke nihče ne prebiva. Pač pa je v njej ohranjena še vsa oprava njenih staršev: vse v takem stanju, kakor je bilo v tistih revnih dneh in ubožnih časih. Vsa oprava je pod mrežo in pobožni romarji prihajo in ogledujejo ter tako na lastne oči vidijo vso siromašnost tiste družine, ki je dala svetu Bernardko in po Bernardki Lurd, kakršnega gledamo sedaj in toliko zdravja in prenapolnjenosti mero drugih milosti, ki so očem sveta prikrite. Če bi vsa ta oprava ne bila pod mrežo, kdo ve, kje bi že bila...

Še nekatera hiša naših velikih mož bi zaslužila isto spoštovanje: Jegličeva v Begunjah, Gnidovčeva v Velikem Lipovcu, Jurčičeva na Muljavi in še in še. Nekatere takih hiš pa seveda že ni več... Podrte so in predelane in prvotni nič več podobne. Vsaj spominsko ploščo bi še nekatera zaslužila.

Vprašanje pa nastane, kdo bi odkupoval take hiše, kdo bi sedanjim lastnikom preskrbel druga stanovišča. Za Prešernovo hišo so priprigli šolsko mladino vseh šol, malih in srednjih in visokih. Ni bila napačna ta misel. Ali za vse odkupe izrabljati šolsko mladino, bi bilo pa kar odveč. Saj se že tako vse priključuje zoper preračunovane zbirke po šolah tako starši kakor učitelji. Zato naj se odkupa Vodnikove hiše loti kdo drugi in ne več šolska mladina. Vzemimo: slovensko razumnštvo. Vsak slovenski inteligent brez razlike spola in poklica naj bi dal vsaj 10 din. Precej bi se nabralo. Najprej prostovoljno. Šele kdor bi ne dal prostovoljno, naj bi se mu od mesečnega zaslužka odvzelo. Radoveden sem, koliko bi bilo slovenskih inteligentov, ki bi si dali narekovati ta skromen prispevek! Moje prepričanje je, da bi bili redki tisti, ki bi se dali prisiliti k taki dajatvi. Saj je 10 dinarjev naravnost malenkost, radi katere ne bi šel nihče na beračijo. Za odkup Jegličeve hiše naj bi prispevala naša društva, cerkvena in prosvetna. Deloma z darovi članov, deloma s prispevki od svojih prireditelj. Pa sem tudi mnenja, da bi bil potreben denar kmalu skupaj. Seveda vsega bi ne smeli izvesti v enem letu, v teku enega desetletja bi se dalo marsikaj doseči. Dokler se kaj ne ukrene, pa izdati določilo: takih hiš nič prenejariti. Društvene prireditve bi bilo treba za tak namen oprostiti veseličnega davka, ali kako se ta nepokora že imenuje. Ne samo v tem slučaju, za vselej bi bilo treba dramatične, pevske in sploh kulturne prireditve oprostiti tega naravnost vnebovpijočega davka, tembolj pa obdavčiti plese, maškarade, vinske pokušnje in druge prireditve, ki nimajo na sebi nobenega znaka resnične kulture. To mimogrede, pa bi bilo prav, če bi te besede naši narodni očetje zapisali v svoje spominske knjige in bi jih na pravem kraju in ob pravem času izpovedali.

odstranjena na severu, pač pa se je pojavila spet v Zagorju. Tudi tu bo zagrebško društvo poskušalo že v začetku zatreti to nadlogo.

n S črnolom se je hotela »lentat«. Učenka prvega razreda zasebne trgovske akademije v Sarajevu Ela Šalom je izpila večjo količino pisalnega črnila v samomorilnem namenu. Ob koncu prvega polletja je namreč dobila slabo oceno. Prepeljali so jo v bolnišnico. Njeno stanje je resno.

n Ker so jedli meso steklega prašiča, je zbolelo nad 100 ljudi v Loznici. Obrtniško društvo je priredilo veselico. Tam so prodajali seveda tudi pečeno svinjino, ki jo je dobavil neki kmet iz bližnje okolice. Pred nekaj dnevi pa je prišla na policijo naznaniti neka ženska, da ji je na steklini zbolel prašiček, ki ga je kupila od istega kmeta, ki je dobavil svinjino za plesno prireditev. Preiskava je ugotovila, da je prašiček dejansko zbolel na steklini in je dala takoj po mestu razglasiti, naj se vsi, ki so na veselici jedli svinjino, javijo zdravnikom zaradi cepljenja. Potem so prišli brezvestnega kmeta, ki je brž zaklal mlade prašičke, čim je na njih opazil bolezen. Meso pa je potem prodal obrtniškiemu društvu za veselico.

n Kako je s slinavko in parkljevko. Najnovejši izkaz živalskih kužnih bolezni nam kaže, da je slinavka in parkljevka zopet prenehala v naslednjih okrajih: Brežice, Črnomelj, Ljubljana mesto, Ljubljana okolica in Maribor desni breg. Slinavka in parkljevka obstojata le še v okraju Ljutomer: v občini Ljutomer in v okraju Maribor levi breg: v Kamnici, obč. Kamnica in Dobrenju, obč. Pesnica.

n Usoda mladega rudarja. V Trbovljah je oni četrtek po 9 na rudniški železnici med Terezijo in Gvido spodrsnilo spremljevalcu vlaka A. Frideriku na zmernih tračnicah in je padel pod motorno lokomotivo. Strlo mu je levo roko in nogo in je dobil težke notranje poškodbe. Ko so ga rešili izpod stroja, je bil še pri zavesti. Po prevozu v rudniško bolnišnico pa je čez nekaj minut izdihnil. Ponesrečeni Friderik je bil šel 25 let star in drugo leto v službi pri rudniku. Zapušča žalostno mater.

n Tik pred vlakom je pognala kolo čez progo. Ono soboto zvečer, nekoliko po 6. uri je hotela 30 letna delavka Angela Zaplotnik prečkati s kolesom železniško progo pri postaji Duplje, je videla, da se ji približuje vlak. Ker je vlak počasi odhajal iz postaje Duplje, je računala, da bo lahko še srečno prevozila

NOVI GROBOVI

n Pepelni dan ni dan več tvoj... V San Franciscu v Kaliforniji je umrl tamošnji župnik g. France Turk. — V Zagrebu je preminul inž. Vladimir Vrtel. — Pri Sv. Jerneju pri Ločah so pokopali posestnikovega sina Antona Rataja. — V Mariboru so djali v grob soprogo železničarja Antonijo Doles. — V Poljčanah so djali v grob v Ljubljani umrlega učitelja Ludovika Varla. — V Novem mestu je zapustil solzno dolino dimnikarski mojster France Bernard. — V Zagrebu je umrl Boris Brufach, peh. podporočnik. — V Lassingu so pokopali tamošnjega župnika Ludvika Koreša. — V Warrensville je preminul Jernej Miš iz Gorjuš pri Domžalah.

RAZGLED PO SVETU

SLOVAŠKA

s Prednosti široke samouprave. Iz izjave slovaškega prometnega ministra dr. Durčanského je posneti, da namerava slovaška vlada izvesti velik triletni načrt za javna dela, in sicer porabiti eno milijardo za železnice, eno milijardo pa za ceste. Nadalje namerava Slovaška vložiti večjo vsoto v kanale in elektrarne ter zgraditi veliko radijsko oddajno postajo v zapadni Slovaški.

Karpatška Ukrajina

s Uspeh volitev v karpatsko-ukrajinski deželni zbor je tale: Od celotnega števila 284 tisoč 365 volivcev z volivno pravico je bilo veljavnih glasov 263.202. Od tega števila jih je vladna lista dobila 243.557, proti njej pa je glasovalo 19.645 volivcev. Za vladno listo je torej glasovalo 93% vseh glasovalcev. Povprečna volivna udeležba je bila 92,5%. — Na seji poljskega parlamenta v Varšavi je ukrajinski poslanec Vitvicki ostro napadel poljsko politiko proti Ukrajincem. Izjavil je med drugim: Poljska je slovesno priznala pravice poljskih Ukrajincev. Ukrajinci imajo torej pravico zahtevati toliko svobode, da se bo ukrajinska narodnostna skupina mogla razvijati. Tako se pa ukrajinske cerkve zapirajo, ukrajinski otroci nimajo dostopa v ukrajinske šole, ukrajinski kmet pa nima nobene možnosti, da bi povečal svoje kmetije. Poljski listi zahtevajo celo ofenzivo proti ukrajinskemu narodu. Kako dolgo še!

NEMCIJA

s Iz bratske dežele. V Dobrli vasi je umrl 72 letni zavedni Slovenec Anton Sienčnik. p. d. Bolta. — Pri Šmarjeti v Rožu je neko soboto Karl Kraiger, p. d. Čačofor vozil hlode. Na strmi poti se nenadno prevrne voz in pokoplje pod seboj voznika. Hlodi so nesrečnika pri priči zadušili, izpod bremena so ga potegnili mrtvega. — V St. Jakobu v Rožu je odšel po večno plačilo Donižev oče. — Za župana v slovenskih Selah je bil imenovan posestnik Janez Falle. — Na Dunaju je nenadoma umrl pokrajinski vodja Koroške Hubert Klausner. Bodi mu Gospod milostljiv sodniki!

s Bogoslovni oddelek vseučilišča so zaprli. Prosvetni minister Rust je v sporazumu z ministrom za cerkvene zadeve Kerlom odredil, da se zapre katoliška bogoslovna fakulteta univerze v Münchenu. Ta sklep je bil sprejet zaradi tega, ker je nemški prosvetni minister imenoval za profesorja bogoslovne fakultete v Münchenu nekega profesorja z drugega nemškega vseučilišča, proti čemur je kardinal Faulhaber protestiral ter prepovedal dijakom bogoslovne fakultete obiskovati predavanja tega profesorja.

s Besede in dejanja iz Korotana. Slovenska prosvetna zveza je v novembru minulega leta na zahtevo dežel. šolskega sveta predložila spored nameranih kmetijsko-gospodinj-skih tečajev in sprejela še v istem mesecu obvestilo, da je šolska oblast tečaje vzela na znanje. Prvi javljeni tečaj — v Dobrli vasi — je zaradi »tehničnih« zaprek odpadel, drugi — v Škofcih — je bil zaradi »motenja

miru« prepovedan, predvidena sta bila nato še tečaja na Kostanjah in v St. Vidu. Slovenska prosvetna zveza pa je bila minuli teden po dežel. šolskem svetu obveščena, da ji je od sedaj prirejanje slovenskih tečajev prepovedano. — Koroška je zgodovinsko dokazano dežela slovenskega naroda, v Jugoslaviji pa so Nemci — priseljenci. Vprašamo, kaj bi reklo svetovno nemštvo, ako bi Jugoslavija za svoje Nemce izdala — podobno odredbo?

ANGLIJA

s Anglija bi se morala brigati za usodo malih narodov. V angleškem parlamentu je bil sprejet zakonski načrt o posojilu Češko-slovaški v tretjem branju. Za posojilo je glasovala tudi delavska stranka. Njen poslanec Henderson je poudaril, da glasuje njegova stranka za posojilo, ker smatra za potrebno, da se pomaga malemu, a plemenitemu narodu, ki se mora boriti z velikimi nesrečami. Glasuje pa tudi zato, ker lahko pridejo v podobni položaj tudi drugi mali narodi. Mir v srednji Evropi bo zavladal le, če se bo Anglija živo zanimala za usodo malih narodov.

KITAJSKA

s Kitajci zopet napadajo. Časopisje poroča, da so Kitajci izvršili velik napad v pokrajini Honan proti Japoncem, ki so se tam kaj utrčili. Na tej fronti je vladalo že dalj časa zatíšje, odkar so Japonci po padcu Hankova pričeli prodirati na jugovzhod. Kitajski napad se je pričel oni ponedeljek zjutraj s hudimi letalskimi napadi na vojaško najvažnejše sovražnikove položaje. Tem napadom je takoj sledil naskok kitajske pehote. Japonci je napad zelo iznenadil in se morali izprazniti svoje postojanke. Kitajci razpolagajo z močnimi motoriziranimi oddelki ter z najmodernejšim orožjem. Kitajci trdijo, da je na bojišču od jezera Pojang do jezera Tunting združenih 250.000 Kitajcev nasproti 40.000 Japoncem. Japonci so zapustili na bojišču velike množine vojnega materiala ter se počasi umikajo v druge utrjene postojanke. Borbe se še vodijo.

Praktičen komunist

Ob zlomu komunistične fronte v Kataloniji so španskega rdečega državnega predsednika Negrina marksistični in liberalni listi kazali kot junaka pivega reda. Ko se je namreč začela že lansko leto rdeča fronta lomiti ter so vojaki jeli bežati na vse strani, se je rdeči predsednik z revolverjem v roki postavil pred bežeče ter jih pognal nazaj v njihove položaje. Vojaki so se morali dalje bojevati, trpeti in prclivati svojo kri, predsednik Negrin pa je pridno nabiral premog. Ko je pred padcem Barcelone rdeči predsednik zbežal iz mesta, je v naglici pozabil na svojo tajno blagajno. Ko so jo potem nacionalistični zmagovalci pregledali, so našli v njej samega nakita v vrednosti 50 milijonov pezet. S to vsoto bi si rdeči predsednik lepo »nakitile« svojo denarnico, V



Pazite dobro

kadar kupujete Aspirin, dali so tam blele in zavoj označene z »Bayer«-jevim križem. Brez te zaščitne znamke ni Aspirina.

ASPIRIN

TABLETE

Oglaš. reg. pod št. brojem 32606 od št. št. 1938, 1

DROBNE NOVICE

Nad 200.000 ljudi je bolnih za gripo v ruski Moskvi.

Španske nacionalno državo je priznal tudi Egipt.

35.000 tonske bojne ladje »Bismarck« so ob navzočnosti Hitlerja te dni v Hamburgu spustili v morje.

V preteklem tednu ni bilo nič novega na španskih bojiščih.

202.000 rdečih vojakov je pribežalo iz Katalonije čez francosko mejo.

V poljski Varšavi je umrla 123 letna Finckelstein Ester.

615 letal za 2 milijardi frankov je kupila Francija v Ameriki.

100 višjih uradnikov in 2 generala so zopet zaprli v ruskem boljševiškem »rajcu«.

340.000 španskih beguncev vseh vrst je sedaj v Franciji.

Predsednik madžarske vlade Imredy je odstopil; novo vlado je sestavil Teleki.

Umrl je odlični belgijski katoliški politični voditelj večkratni ministrski predsednik Jaspas.

predsednikovem stanovanju so tudi našli ogromen kovčeg, v katerem je bilo za več milijonov tujega denarja in mnogo biserov. Med dragocenimi predmeti je bila najdena tudi dragocena zlata ovratnica iz Marijine cerkve v Toledu, nekaj zlatih kelihov, zlate zapestnice in ovratne verižice, ki so vselej kot darila vernikov po raznih znamenitih Marijinih svetiščih. Med dragocenostmi, ki so jih našli v Negrinovem kovčegu, sta tudi dve zlati Marijini kroni, najbrž tudi iz Marijine cerkve v Toledu. To dokazuje, da je rdeči voditelj Negrin zelo praktičen komunist, ki si je znal nagnati ogromno premoženje, delavce in druge preproste ljudi pa je pahnil v nedopovedno bedo, pomanjkanje in trpljenje.



Cerkev sv. Antona Pad. v Vel. Loki pri Višnji gori, ki so jo vaščani z velikimi žrtvami spravili pod streho. Dobra srca prosijo za milodare, da bi mogli cerkev dokončati in pripraviti za službo božjo.



Po daljši odsotnosti je prišel v Ljubljano dr. Anton Korošec. Na kolodvoru so mu priredili velik sprejem. Na magistratu pa so mu slovesno izročili diplomo častnega meščana ljubljanskega.



Skok s padalom v tistem trenutku, ko pilot pristaja na zemlji.



Ogromne zaloge bencina, ki so pripravljene za japonsko vojsko.



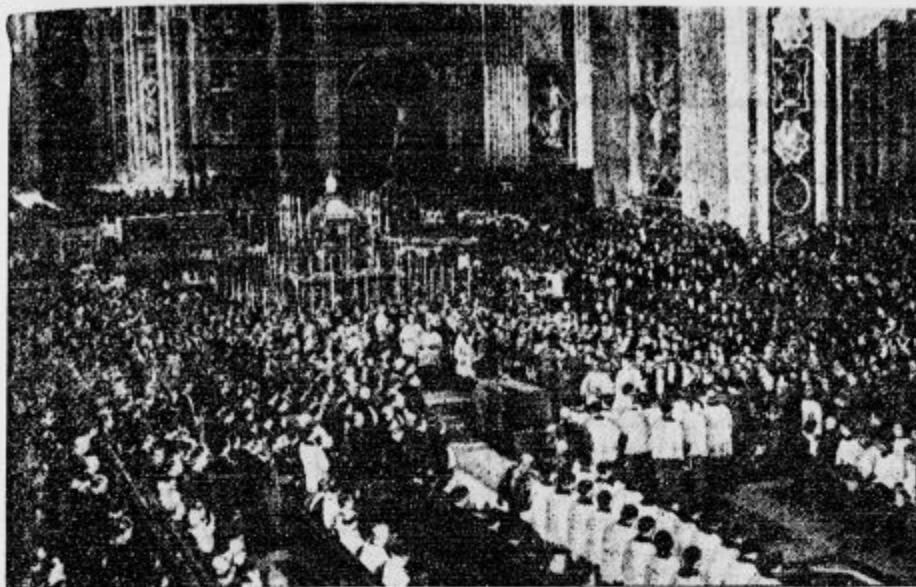
Slika nam kaže japonske mornarje pri pozdravi



Parada tankov v Tokiu



Glavno mesto Španije — Madrid — katerega se bo general Franco najbrž v kratkem polastil



Prizor s pogrebnih svečanosti za rajnim pape žem Pijem XI. v cerkvi sv. Petra v Rimu.



Papež Pij XI. na vatikanskem vrtu



Grob Pija XI. v podzemeljskih prostorih cerkve sv. Petra



Francove čete so iznašle neke vrste rakete, katere napolnijo s časopisi in jih izstreljujejo v sovražnikove vrste, da bi jih tudi tam brali in opustili nesmiselni odpor



V živalskem vrtu v amerškem mestu Čikagi imajo veliko strupeno kačo, pitona ga imenujejo, ki je nekaj obolela. Poklicali so živinozdravnika, da pozdravi kačo. Ker je pa silno močna, jo mora držati kar 13 mož, sicer bi otepala okrog in koga ranila.



Ta je pa zgodaj pričela letati po zraku. Devetmesečna hčerka nekega angleškega letalca je takole opremljena z letalom preletela iz Anglije k svojemu očetu v daljnjo Indijo.

PO DOMOVINI

Ljubljana pozdravlja dr. Korošca

Dne 20. februarja so se mestni svetniki ljubljanski zbrali v lepo okrašeni dvorani mestnega magistrata k izredni seji, ki je imela v programu samo eno točko. Izročitev diplome častnega ljubljanskega meščanstva dr. Antonu Korošcu.

Magistrat in sosednja poslopja so bila vsa okrašena s trobojnicami, ko je dr. Korošec, spremljan od bana dr. Natlačena in župana dr. Adlešiča prišel pred ljubljansko občinsko hišo, burno pozdravljen od ljudskih množic, kjer je prevladovala mladina, naš up in naša nada.

Med velikim govorom, v katerem je ugotovil neveljavne zasluge dr. Korošca za Ljubljano, slovenski narod in Jugoslavijo, je župan dr. Adlešič izročil dr. Korošcu diplomu častnega meščanstva in častno darilo.

V zahvalo je dr. Korošec izgovoril tudi sledeče pomenljive stavke:

Ne morem najti primernih besed, da bi se vam zahvalil za vso pozornost, ki mi jo izkazuje Ljubljana. Imenovali ste me za častnega člana in 11. decembra prejšnjega leta je vsa Ljubljana že to izvolitev z glasovanjem pri volitvah odobrila. Mene na Ljubljano vežejo marsikatero vez. Že 20 let živim v njenem obzidju in delim zlo in vse dobro s slovenskim narodom v Ljubljani. Čeravno je moje pravo bivališče v lepem obmejnem Mariboru, vendar moram s ponosom in zadovoljstvom priznati, da so razmere tako nanesle, da že 20 let živim v Ljubljani in sem torej

pravi Ljubljančan. Z vašo blago naklonitvijo ste mi podelili naslov častnega meščana in mi dovolili, da se smem odslej dalje zakonito smatrati in izjavljati: »Civis Labacensis sum« — občan ljubljanski sem. Da se smem od sedaj tako imenovati, to je zame velik ponos. Živim pa v prepričanju, da je dolžnost vsakega slovenskega javnega delavca delati za belo Ljubljano. Ljubljana je naše kulturno in gospodarsko središče in dolžnost nas vseh je, da imamo to dejstvo neprestano pred očmi. Ne bo preskromno, če rečem, da sem doslej vse storil za Ljubljano, kar je bilo v moji moči. Tudi v bodoče hočem vse storiti, da zgradimo to naše kulturno in gospodarsko središče. Kakor doslej te dolžnosti nisem zanemarljivo, se bom tudi odslej trudil, da se tudi v bodoče to ne bo zgodilo. Posebno sem pa ponosen na to častno meščanstvo bele Ljubljane zaradi tega, ker Ljubljana vedno visoko nosi zastavo ljubezni do vladarja in države, ker je Ljubljana iskreno in resnično in vsestransko nacionalna. Kakor je Ljubljana bila, kakor je, tako bo Ljubljana tudi ostala. Ljubim Ljubljano in jo bom ljubil do konca življenja.

Iz raznih krajev

Vaše pri Litiiji. Pri nas smo bolj v hribih in živimo bolj v težkih razmerah. Smo po večini kmetje in se ubijamo na svoji skopi zemlji. Hudo nas je zadela kriza in se še sedaj nismo opomogli od nje. Zato poje sekira po naših gozdovih, da se bomo malo opomogli. Lansko leto smo precej

zaslužili pri gradnji banovinske ceste Drljaja-Kandarše. Vaše so znane po lepih izkopaninah. V prejšnjih letih je tu pridno izkopaval Schmied Walter iz Gradca, ki je odkril več starih naselbin. Veliko izkopanih predmetov se hrani v ljubljanskem muzeju. Glede društev prav nič ne zaostajamo za drugimi kraji, imamo Prosvetno društvo, Kmečko zvezo in še več drugih društev. Naša šola je za toliko število učencev odločno premajhna. Slabe so pa tudi pri nas pošne razmere in prosimo merodajne kroge, da pripomorejo, da se bodo te v bližnji bodočnosti izboljšale.

Marenberg. Slamorenica je odtrgala desno roko v zapetu 15-letnemu Vilibaldu Špesu, sinu tigarja Špesa, ki je zaposlen pri posestniku in lesnem trgovcu p. d. Cmolku v Marenbergu. Fant je 1. februarja dopoldne pomagal pri rezanju krmu in je delal v rokavicah. Valjni roglji slamorenice pa so zgrabili roko z rokavico in mu jo odtrgali. Ponesrečenca je prepeljal v slovenjegraško bolnišnico njegov gospodar.

Trilšte na Dolenjskem. V nedeljo po prvi sv. maši bo občni zbor krajevne KZ v cerkveni dvorani. Na sporedu so važne točke, zato se za vsi člani in prijatelji Kmečke zveze gotovo udeležite. — Leti dan popoldne ob 3 priredi dramatični odsek Prosvetnega društva dve igri. — Vljudo vabljeni!

Ig. Uprava občine Ig pri Ljubljani razglša, da se vrši na Igu Matijev sejem v ponedeljek 27. februarja 1939 kot redni letni živinski in kramarski sejem. Kupci vabljeni. — Uprava občine Ig pri Ljubljani.

Sv. Gregor. Dne 12. februarja je umrl v Jeruzalemu naš rojak, frančiškanski brat Tomaž Pavšek. Bil je blizu 85 let v Sveti deželi. Leta 1910 ob jeruzalemskem romanju sta z našim g. župnikom v Kairu molila po sv. masi slovensko zdravomarijo. Naj mu bo sveta zemljica lahka!

St. Andraž pri Velenju. Ugodna sadna trgovina v lanskem jeseni je dala povod, da je letos mnogo povpraševanja po sadnih drevescih. Oglašajo se kupci iz sosednjih župnij, ker jim je pač znano, da se v St. Andražu vzgoji mnogo sadnega naraščaja. Vsek tukajšnji sadjar si namreč sam doma vzgoji potrebna drevesca; upa namreč, da bodo samo tista uspevala v njegovi zemlji in legi. Kar ima odvisnega drevoja, pa proda. Kljub temu, da je pri nas že od nekdaj zelo razvito sadjarstvo, so se tekom letošnje zime zopet zelo pomnožili sadni nasadi. Delo je predvsem omogočilo milo vreme od novega leta naprej. Sploh pa je naša fara na glasu kot izrazito sadjarski kraj, ki ga v poletnih

Besede

(Poveat)

Episla N. Velikonja, ilustriral akad. slikar L. Sušmelj

Stike iz tromesečne kronike o naših krajih.

»Naj se mu poveša nos! Se mu bo še bolj!«

Vidmar je stisnil pest v žepu. Benko pa je drobno ljuljalo okoli njega in pihal v žerjavico.

»Ali ni že to smešno, da je sploh pomislil na to, da bo spet župan. Kdo bi razumel: zadnje leto je tako namignil čez streho. Da jo bo dvignil, da bo gledala čez vašo! Že takrat je čakal na to. Zdaj pa zeljinate vehel! Vehe je rekla. Gnile in da se zaduši na njih!«

»Da se zadušim na njih?« je vprašal Vidmar, kakor da ga je kača pičila. »In ti si to slišal, pa mi nisi povedal!« se je izkušal skriti. »Da se naj zadušim na gnilih vehah? In streha naj gleda čez mojo! O, to bova že obračunala. Če misliš na župana, se bridko motiš. Tu ne bo kruha!« je govoril, kakor bi imel Ruparja pred seboj.

Stopil je v vežo viharo in jezno, da se je stara Neža, ki je pomivala veliko golido v kotu, začudila. V hiši je gorela petrolejka. Luč je s svojim širokim klobukom metala senco v kote in stara peč je ždela v rjavi svetlobi. Nočoj je bila doma samo Neža. Dekla je šla k materi. Da se ji mudil Zaradi tega je bila Neža še bolj v zadregi. Samo živino je dekla mogla opraviti, pa je šla.

»Pridi, Benko!« je dejal, ko je potegnil v hiši iz omare zelenko in natočil v kozarček. »Vročica sva in ta nama ne bo škodila. Posebno ne pred večerjo!«

»Slivovka!« je mlaskal Benko uslužno. »Zakaj ob tem času pa takšna slivovka!«

»Ta je stara tri leta! Pij!«

In sta si spet natočila. Vidmar je v polmračni izbi ponudil hlebec kruha in si tudi sam odrezal. Odlomil je bil samo zalogaj, pa je skoraj pozabil na kruh pred seboj.

»Tako si mislim!« je dvignil kruh med palec in kazalec ter bolj strmel skozi okno kakor Benku v obraz. Kaj misli; ni povedal.

Muhe so brenčale v svetlobi, leno in zaspano, kakor bi bile hude, da jih moti luč. Okoli plamena so se začele zaletavati večje ter metale velike bežne sence preko sobe. Vročina je bila, da si je Benko vihal umazano srajco. Na kolenu raztrgane hlače so mu visele pod pasom, kakor bi bile pretisnjene.

Ko je Neža prinesla večerjo, je Vidmar že tretjič držal kruh med palcem in kazalcem in čakal, da je odšla.

»Tako si mislim!« je ponovil, porinil grizljaj v usta in zagrnil okno. »Da naju ne bo kdo gledal. Tako si mislim! Ti moraš obdelati Hribarja, Cunto in Likerja. Če ti trije potegnejo, smo na konju. Moji bodo že tako in tako z menoj. Mu bom že pokazal streho čez mojo. Na, Benko, pij! Jej in pij!«

Benko je zajel, odkril se in jedel. Nekaj hipov sta molčala in slišal se je samo droben žvenket žlic. Podžupan je zaprl vrata v vežo.

»Zmerom diši po oparjeni detelji! Se večerja. Nikoli ne veš, kaj je v žlici, če pariš deteljo in repnik!« Benko je pil že peti kozarček in postajal še bolj zgovoren.

»O, jih bomo že privezali! Prav za prav Ruparja privoščim. Saj se je že zdaj nosil v vasi kot puran! Ni mogel pozabiti svojega župana! — Dobro kapljivo imate, gospod župan!« je prislinjeno dvignil kozarček. »Saj je

RAZNO

Prebivalstvo Poljske. Po zadnjem poljskem ljudskem štetju je v tej državi 30,9 odstotka prebivalstva, ki ima drug materni jezik nego poljski. Narodne manjšine same pa navajajo še višji odstotek drugorodnejša prebivalstva. V zadnjem poljskem stoletju se je zavoljo izselitve in manjšega števila rojstev znižalo število poljskih Nemcev, ki jih cenijo sedaj na en milijon. Večje število rojstev izkazujejo Ukrajinci in Belorusi, dočim zidovska manjšina počasneje napreduje nego Poljaki in drugi slovanski narodi v tej državi.

Najstarejši list. V Pekingju izhaja list »King Pao«, ki se lahko ponasi s tem da je najstarejši časnik na svetu, vsaj med tistimi, ki izhajajo. Časnik je zagledal bel dan iz leta 100 po našem štetju in je bil stoletja uradni list mesta Pekinga. Svoječasno pa ni izhajal v danes običajni obliki, temveč kot knjiga. Imel je 12 strani v velikosti 10-krat 15 cm. Na vsaki strani je bilo sedem stolpcev, vsak stolpec je imel 15 vrst. Izdajali so ga s

dnevih radi obiskujejo od blizu in daleč razni gosposki ljudje.

Dobrova pri Ljubljani. V nedeljo 12. februarja ponoči smo imeli v naši božjepotni cerkvi Matere božje zopet viomico. Kakor že večkrat, je tudi sedaj vilmil skozi vrata stare zakristije v cerkev. S krampom, ki ga je vzel v mrtvašnici, je iz zidu potrgal nabiralnike in pobral denar, kar ga je bilo notri. Ker pa mu sedaj ni šlo za drugega kakor za denar, je pustil vse druge dragocenosti pri miru. Poskušal pa je tudi svojo srečo v kapeli, pa tudi tam ni bilo denarja. Ker pa je bil plen gotovo majhen, je pobral iz jeze vse ključke od omar, v katerih je shranjena mašna obleka. Izginil je brez sledu. Do sedaj še ni bilo mogoče izslediti storilca, a daj Bog, da bi ga kaj kmalu prišla roka pravice, mu odšela zaslužen kazni, katera mu gre za tatvino.

Naklo. Na Cegelnici je umrl v ponedeljek zvečer, 13. februarja, Lunar Janez, p. d. Hajmanov oče. Ni bila širše znana osebnost, a zaslužil je, da se ga spominimo kot vzornega delavca. Imel je samo majhno leseno hišico na prijaznem sončnem bregu ter si služil kruh le z trdim delom, vedno priden kot mravlja. Nikdar ni godrnjal nad svojo usodo, nasprotno, čim bolj je delal, tem bolj je bil vesel. Veliko kubikov gramozja je nakopal s svojim tovarišem Mikelcem, koliko trave in mahu je pokosil, koliko lesa posekal. Pa ravno pri sekanju lesa se je ponesrečil, da je ležal 16 dni priklenjen na posteljo v groznih bolečinah. Ni tožil v neznošnih mukah, ampak je samo sam sebe tolažil: »Bo kmalu boljše.« Pri malem zaslužku je bil skromno, preživel svojo ženo in vse tri sinove spravil do svojega kruha. Kadar je prišel h kakemu kmetu kot dlnar, je prišel vedno, poleti ali pozimi, jutraj še pri trdi temi in učil posebno mlade gospodarje: »Dan se mora jutraj lekat.« Če si ga vprašal vsega zmučenega pri težkem delu, ali ni naveličan, je vedno odgovoril veselo, kar z nekim ponosom: »Je že tako na svetu, gospodje služijo svoj kruh z glavami, mi pa z rokami.« Nikdar ni bil toliko zmučen, da ne bi opravil svoje nedeljske dolžnosti, še celo po večkrat si ga videl ob nedeljah iti v cerkev. Bil je prava gorenjska korenina, ker je bilo njegovo življenje polno samo trpljenja, zato naj mu ljubi Bog da vedno veselje.

Hotič pri Litiji. V naših krajih se nahajajo ceste v zelo slabem stanju, posebno slaba je cesta Hotič—Vernek—Ribče. Ta cesta je tako ozka, da je avtomobilski promet komaj mogoč. Ko se na tej cesti srečata dva tovorna avtomobila, mora

Zgledno prosvetno delo

Jesenice. Dika in ponos Krekovega prosvetnega društva je fantovski odsek. Vzgojil je celo vrsto tekmovalcev pri mednarodnih in državnih tekmah. Trikrat na teden se vršijo vaje, kjer se urijo na orodju in pripravljajo za ljubljansko akademijo, podzvezno akademijo v Celju 19. marca in za zvezne tekme, ki bodo v polletju v Mariboru. Šest članov telovadcev bo nastopalo na teh prireditvah in poneslo po Sloveniji ime jeseniškega fant. odseka. Nove mlade in sveže moči bo dobil odsek ob sprejemu mladcev k članom, kateri so glede telovadbe že na lepi višini. Akademija 4. decembra je pokazala celotno telesno-kulturno raven jeseniške katoliške mladine, ki raste v močnem fantovskem odseku. — Dekliški krožek ne zaostaja v kakovosti telovadnih moči. Nastopile bodo tudi na akademiji v Ljubljani. V ponedeljkih imajo telovadne, ob sredah pa dekliske večere. Pripravljajo krasno dramo »Bele sužnje«. Naj omenim, da člani fant. odseka in članice dekl. krožka sodelujejo pri športnem klubu »Gorenjec«. Saj so znana imena naših fantov in deklet, ki nastopajo pri smuških tekmah: Praček, Heim, Znidar, Praček Lojzka itd.

Igralska družina »Aljaž« je poznana po vsej Gorenjski kot izvrsten odrski talent. Mnogo nam nudi za izobrazbo duha in tudi za razvedrilo preekrblimo v primernih časih. V predpustu je uprizorila: »Tisočak v telovniku«, »Smuk — Smuk«, za pustno nedeljo komedijo »Trije muzikantje«, za pustni torek »Dve uri in pol brez odhika«. Več ko dovolj poštene zabave in razvedrila. Za post ima v programu dramo domačega avtorja g. Franceta Klinarja »Plavž«. Borba kmetov se dogaja na domačih tleh pri Sv. Križu nad Jesenicami. Začetek aprila gre gostovat v Belgrad, kjer ponovi igro »Plavž«. — Odsek »Kino« redno predvaja filme ob petkih, sobotah, nedeljah in ponedeljkih zvečer ob 8, ob nedeljah in praznikih tudi popoldne. Pod društvom živahno delujejo: Godbeni odsek: godba na pihala in orkester, ki sodelujeta pri prireditvah Pevski odsek se pridno giblje, tako tudi ženski odsek. Iz tega je razvidno, kako ogromno delo vrši prosveta na Jesenicah. Dobri sadovi tega dela se kažejo v najlepši luči povsod, kjer je treba zastaviti sile proti kvarljivim vplivom današnjega sveta.

eden peljati nazaj, toliko časa, dokler ne pride na bolj široko cesto. Skrajno potrebno je, da bi se ta cesta razširila in popravila, da bi bil boljši promet, ker se po tej cesti vozi tudi mnogo tujcev in ker je vedno več avtomobilskega prometa. Tudi kolesarji se pritožujejo zaradi te ceste, ker je cesta zelo razdrapana. Plačujemo v cestni sklad, ceste pa imamo zelo slabe. Pozivamo merodajne činitele, da bi se za to cesto zavzeli, da bi se razširila.

Nova Oselca. Prosv. društvo je igralo v nedeljo, dne 12. febr. v polno nabiti dvorani gledalcev igro »Butalci«. Za Veliko noč pa obljubljam še nekaj lepšega, naprej pa ne povemo nič.

Leskovec pri Krškem. Zadnje dni smrt prav pridno kosi. Med drugimi je rešila mučnega trpljenja Jožefa Račiča iz Drnovega. — »Domoljub« je pridobil nič manj kot 60 novih naročnikov. Tudi »Bogoljub« in »Glasnik« lepo napreduje. Za v prihodnje opozarjamo pa na mohorjevke, da si jih že zdaj zagotovite a predplačilom.

Dobrepolje. Pretekli dne se je poslovil od nas orožnik žandarmerijske stanice g. Poženel. Na no-

vem službenem emstu mu želimo mnogo sreče in zadovoljstva. — Te dni je bil na občinskem uradu na Vidmu razgrnjen na vpogled proračun za leto 1939/40. Kakor je bilo razvidno, posveča naša občinska uprava poleg drugega zlasti veliko pažnjo gospodarskim in prosvetnim potrebam naše občine. — Pretekli teden je bil pri nas na porokah silno bogat. Vsem novoporočencem želimo mnogo sreče! — K večnemu počitku smo položili 60 letnega prevžitarja Hrena Janeza iz Zagorice; v hiralnici zavoda Male sv. Terezike v Ponikvah je pa izdihnila svojo blago dušo Zupan Ana. Naj jima svetli večna luč!

Kostanjevica. Dne 12. febr. je umrl v Kostanjevici vsem čitateljem »Domoljuba« dobro znani naš oče Janez Marolt že v 99. letu starosti. Želja in voščila do stoletnice se niso izpolnila, ker Gospodar življenja ne gleda na jubileje in je pred tem poklical trudnega popotnika v večno domovino. Življenje našega očaka je bilo kaj pestro in delavno. Rojen je bil 15. novembra 1840 v St. Rupertu pri Mokronogu in je že v 17. letu stopil v službo pri notarju. Nato je služboval na raznih

ovitku iz rumenega papirja. V stoletjih je list večkrat menjal svojo obliko. Sedaj pa izhaja v obliki modernih časnikov.

Stara žitna zrna. V neposredni bližini Budimpešte izkopavajo staroslovski neke starine. Pri tem delu so kopači našli na trdnjavski pas nekdanjega v Panoniji umrlega panonskega cesarja Valentinijana. V 16 metru visokem stolpu so našli med ostanki pepela precej pšeničnega in rženega zrna, ki je ležalo tam poldrugi tisoč let. Kljub dolgi dobi zrnje ni izgubilo svoje življenjske sile.

Huhinje na kolesih. V londonski zgornji zbornici je postavil angleški dvorni zdravnik lord Dawson zanimiv predlog, naj bi se uvedli posebni učni vlaki, ki bi bili opremljeni kakor potiske kuhinje in s katerimi bi se vozilo po deželi izšolan osebje, da bi gospodinjne poučevalo o načelih pravilne kuhe in prehrane. Ta svoj predlog je utemeljil s tem, da je krivo številnih primerov nezadostne prehranjenosti na Angle-

to že kar zgovorjenol Zdaj lahko, gospod župan, govoriva o vremenu, gospod župan! je pomežiknil.

Tisti hip sta se slišala pred hišo Rupar in Bazk. Ropotala sta v škornjih in Čuvaj je lajal ter tresel verigo.

»Prišla sva, če že peljejo Mlakarja!« je dejal Bazk, ko je vstopil.

»Počasi vozijo!« je dejal Benko, preden je Vidmar zinil.

Rupar pa si je dal opraviti na dvorišču. Iz hleva se je čulo globoko sopenje krav. »Tudi nje že tlači suša!« je dejal ter stopil bližje. Čuvaj se je trgal na verigi in divje zaganjal proti njemu, pa se ni zmenil zanj. Poslušal je, kako ropota voz na Borjaču. »Daleč so še!« si je dejal ter si pogladil osivelo brado. Zadržal leto si jo je pustil. Da ga srbi, če se brije.

Pri Zonti se je na pragu belil predpasnik. »Vida gleda!« je pomislil. Malo bajto so imeli pod gozdom in Vida je morala nositi k hiši drva in listje in vodo; bratje in oče so se odpravljali na Salcburško k cesti. Zontovi so imeli od Povhovega pri tej cesti dva kilometra skal in drč. »Tam bomo svet poznali in bo šlo hitro, četudi bomo morali globoko sekati v skalo, na Stajerskem nas pa je hudo imelo, tam so se nam svedri in krampi komili v trdih tleh!« je dejal Zonta. Ruparju je vse to šlo kakor blisk skozi možgane. »Kadar bi delavce potreboval, pa gredo k cesti, naj še pozimi delajo pri cestih!«

V veži je Neža ždela pri ognjišču. Začudil se je, da ne vidi deklet.

Vse mu je šlo narobe. Vse. In začel je bil Vidmar v Cavnju. Poslal je bil po konje. In medtem ko ga je hotel ubogati, ga je napadel pes. Na gostilni, pa takega

psa! Naj le koga ugrizne! Čuvaj se je zmerom bolj ježno zaganjal proti njemu.

»Zakaj se tako zaganjaš? Ali si se utrgal ti ali jaz?«

Pes se ni brigal za njegove besede, zaganjal se je, rožljal in vrtinčil z verigo. Njegov lajež je globoko odmeval v kamnitem hribu onstran njiv. Ni se dal pomiriti in videlo se je, da ni pozabil.

»O, ti divjak ti!« je dejal, ko je vstopil. »Prej bi me bil kmalu popadel, pa me še ne pozna!« je dejal. »Presneto je hud!«

»Hud pa, hud!« je pritrdil Bazk.

Naročil je osminko slivovke.

»Kako, da te je popadel?« je povzel Benko. »Danea pa kar vse popada! Kajne, Vidmar!«

Benko ga je imel že precej v laseh in je očitno nekaj iskal.

»Kaj bi tisto!« je zamahnil Vidmar.

»No, kaj pa je bilo?« je dejal Bazk.

»Nič ni bilo, saj ni bilo nič!« je mežikal Benko.

»Kaj bi bilo!«

»Zdaj pa je že čas, da poveš, kaj misliš!« se je vzpel Rupar, ker se mu je zdelo, da se Benko norčuje iz njega.

»Kaj namiguješ?«

»O nič, samo tvoja hči —!« je povlekel Benko.

»Kaj?« se je ves zaripel sklonil čez mizo Rupar.

»Tudi popada!« je bruhal Vidmar. »Na žive ljudi revska. Ob moje besede se obregal!«

»Moja hči!« se je začudil Rupar ter grdo pogledal. Vse se je dvigalo v njem.

»In daje potuho pastirju! Iz tvojega zelnika naj nareže par gnilih voh, da se zadušim. Za tiste, ki jih je popasal! Lende naj meni vrne!« — je dejal Vidmar.

krajih, a nazadnje je bil pa v Kostanjevici dolgo vreten let davčni izterjevalec. Pri umivanju nog v Ljubljani je bil šestkrat. Vse življenje je živel zelo zmerno in nikdar v življenju ni bil pijan. Pred božičem je prinesel »Domoljubu« njegovo sliko. Naj bo Bog milostljiv duši blagega pokojnika, ostalim pa naše iskreno sožalje!

Kompolje. Pretakle dni je bil pri nas geometer okrajnega načelstva iz Kočevja, ki je odmeril izbrano zemljišče za ridavo naše štirirazredne ljudske šole. Prav sedaj v teh lepih solčnih dneh so vsa pripravljala dela za našo šolo v popolnem razmahu. — Te dni smo prejele od našega vojaka Hrena Franca iz Kanade 3100 dlna podpore za zgradbo naše šole. Vsem darovalcem, zlasti pa Hrenu naj Bog stokrat povrne!

Zagorje ob Savi. Ker se hitro bliža konec proračunskega leta, je moral tudi naš občinski odbor sestaviti in sprejeti proračun za l. 1939-40. Naše bralce bo posebno zanimalo, kakšni so nadrti za prihodnje leto. Kakor do sedaj, bo občinski odbor posvetil posebno pozornost občinskim potom. V treh letih se je v tem pogledu mnogo storilo, kar je zelo dosti priznanja. Naj se znova dosluhimo najbolj pomaga s tem, da se mu da možnost čimlažjega in hitrejšega vnovčenja pridružen. Temu pa služijo predvsem kmečka pota, za katere so v prejšnjih letih noben občinski odbor ni uimil. — Važno je za občino tudi vprašanje vode. V vseh letnih letih, zlasti pa v poletju, priznanjuje vode v občinskem vodovodu, tako da so vsi želeli hile večji del dneva, ali pa ves dan, brez vode. Vzrok pomanjkanja je v večji porabi, glavno pa je, da ljudje mnogokje lahkonično in brez potrebe pšajo odkrati vodo noč in dan. Ako te nerednosti ne bodo prenehale, bo občinska uprava morala uvesti števce in vodarino računati po potrošnji. — Tukajšnja krajevna Kmečka zveza je imela v nedeljo 19. febr. lepo uspehi občni zbor. Organizacija po številu članov in po delovnosti lepo napreduje. Vsem našim bralcem sporočamo, da je pri »Zabavnikarju« v Zagorju odprl devljarsko delavnico Lebeničnik Mirko, zavešen in delaven član v vseh naših organizacijah. Podjetnega našega fanta toplo priporočamo! Letošnji predpust je tudi v našem društvenem domu vsem zabave željnim nudil dosti poštenega razvedrila.

Sv. Marijeta niko Ptinja. Oj ti predpustni čas prosmeti — tako poje Prešern v neki pesmi, je razgibal prejšnji ponedeljek 13. febr. 7 mladih parov, da so pogumno stopili v zakonski stan. Med temi je bil Fran Vesenjak iz Moškane, nekak pok. ministra Vesenjaka. Imenovan je bil odličan član

tukajšnjega Fantovskega odeska in podpredsednik MJRŽ. Za življenjsko tovarišico si je zbral mladenko Ano Kolaric iz Placonovca, kamor se je priženil. Poročil ja je njegov stric Pavel Vesenjak, županik na Teharju. Vsem mladim poročenem želimo mnogo sreče v novem stanu! — Tukajšnja organizacija JRŽ je imela preteklo nedeljo letni občni zbor. Bil je zelo živahen, ko se je razpravljalo o potrebah naše županije: poglobitev Posnice na Forminu, popravilo obrambnih naprav na Dravi v Muretinah, Mali vasi in na Forminu, dokončanje ceste proti dravskemu brodu, elektrifikacija itd. Torej vse pomno potrebe, ena nujnejša od druge. Kdaj se bo to res uredilo, je pa drugo vprašanje. — Vreme imamo za zimo celo preveč ugodno, posledica, da ljudje vedno detaja. Dobro bi bilo tudi malo misliti na popravilo občinskih cest. Odlagati tega na pomlad, ne kaže, ker takrat gotovo ne bo časa.



Dolenja Točka v. d. a. — Šeopite pri Nov. mesta. Dne 12. febr. je umrla obče spoštovana in v zvezi mati ter gospodinja, pos. Naša Staniša. Moč ji je padel v svetovni vojni in je gospodinja postala 20 let sama na svojem posestvu. Kot gospodinja dobrih lištev je bila zvesta naslednici našega lista. Kaka je bila žena res prijazna in spoštovana, se je pokazalo tudi pri njenem pogrebu, katerega so se udeležili številni svaščani in okolišani, posebno članice Mar. družbe in Tretega reda, ki so jo spremlili a križem in zastavo k zadnjemu počitku. Bodi ji Bog vođen plačnik! — Pri nas je težko pričakujemo gospoda kaplana, ker se v naši župniji vedno bolj kopiči duhovno in pastirsko delo, katerega en sam duhovnik ne zmaguje. — Oklicev je bilo v naši župniji letos veliko več kot po navadi in imamo do sedaj že kar 31 novoporočencev, ki so se večinoma vaji poročili v domači fari. Bilo jim srečno! Vranja peč pri Kamniku. Letošnji predpust so se iz naše župnije poročila štiri dekleta. Bog jim daj srečo in svoj blagoslov! — Dokaj čudne so razmere v našem kraju. Ljudje silijo vedno bolj v mesta in tovarne, oddaljujejo se od domače grude. Naša posestva, kolikor jih imamo, so vsa

slabo obdelana, to se pokaže vsako leto v jeseni, ko pridelamo vedno manj. Vzrok je, da manjka pridnih rok za obdelovanje. Zato vsi, ki smo kmečkega rodu, ostanimo na svoji domači zemlji in jo pridno gojimo, da bomo dobili od nje bogat sad. Fantje in dekleta, mi mladi rod, kaj pa s nami? Spomlad se že skoraj prebujajo iz zimskega spanja, odeva se v novo življenje, mi pa še kar spimo, vzdramimo se! Pokažimo svojo koražo in veselje tudi na zunan in to tako, da začnemo delovati pri naših prosvetnih društvih. Ne odlašajmo! Več vneme in veselja! Naj nas ne bo sram, bodimo odločni v vsakem pogledu in tudi v tem, da čimprej ustanovimo Fantovski odesk in Deklški krožek. Potrudimo se!

Sv. Frančišek Ks. Dne 15. febr. dopoldne je peljal tovorni avto, lasti tvrdke Borlak iz Celja, orehove plohe proti Gornjem gradu. V radmiskem klancu pa mu je odpovedala zavora, zato je zdrčal nazaj v hišo posestnika Franca Irnerja, p. d. Marjančeka. Podri je 4 m zidu, ravno toliko je obsegala stanovanjska soba, pokvarjen pa je tudi sklenjeni zid, ki bo moral biti nov, ravno tako strop hiše. Sreča v nesreči je bila, da ni bilo človeških žrtev. Gospodinja je šivala pri mizi, poleg pa so je igralo dvojice malih otrok. Ob usodni nesreči je gospodinja izpodmaknila stol in ga popolnoma zdrobila, njo samo pa je vrglo na stran brez kakih rlih posledic. Zaradi zračnega pritiska so se odprla nasprotna vrata v drugo sobo, v katero je pognalo enega izmed otrok tudi brez posledic. Upamo, da se bodo poklicani faktorji zavzeli, da se ta klanec, ki je vir stalnih nesreč, vendar enkrat odpravi. Prosimo pa obenem tudi občinsko upravo za več luči.

Vojnik pri Celju. Naša občina šteje 66 obrtnikov, trgovcev in drugih samostalnih poklicev, ki so podvrženi pridobinskemu davku. Potemakem živi od obrti na splošno pri nas 60 družin ali okrog 300 ljudi. — Bleiklov imamo v občini prijavljenih 210 in dva osebna avtomobila.

Peljana nad škofje Loke. Sedaj, ko je predpusta konec, se moramo malo pomeniti o njem. V zakonski stan je stopilo 8 parov. Vsem želimo srečo in blagoslov. Poročila sta se tudi člana naših organizacij Alojzija Krmelj in Valentin Čelik. Najbolj zanimivo oboje so pa imeli pri Kamenjaku v Bukovem vrhu. Poročila sta se domača bč in sin ter eta si svojega zakonskega družu, odr. družico dobila oba pri isti hiši v škofski fari. Poročil je njun brat, ministriral pri maši pa njun oče. — Veselite smo imeli dosti, galsko, gostilniške in privatne, ki so vse dobro izpadle. Le

»No, to ni nič — pa nareži jih. Tistih par glav. — Dovolj jih imamo. Našim ni suša še nič škodilale je dejal posmehljivo.

»Ali gre za glave?« je vprašal Benko, ki je že omahoval pri mizi. »To vprašaj, ali gre zaradi glav?« Z ene roko se je podprl, z drugo mahal okoli sebe.

»Da, res, ne gre zaradi glav?« se je razgreval Vidmar čez hip in pijačo mu je že rdečila lica. »Ne zaradi glav, zaradi potuhe gre in zaradi ugleda. Ali naj zdaj vsaka smrklja že vpije za menoj, naj se zadušim! O, to še dolgo ne bo! Kakor dolgo ne bo tvoja streha gledala čez mojotc je otresel.

»Nikartelc je miril Bazk.

»Kaj boš? si je brisal Benko nos z rokavom ter se skijučil na mizo. »Naj se zgovorita. Zdaj je čas!«

Luč je lahko utripala ter večala in krajšala sence po sobi. Vidmar je sedel pri mizi ter temno gledal. Ustnice so se mu orosile in brki jezno pobesili. Možu je bilo trinpetdeset let ter je imel prav redko siv las in nobene pleše. Njegovi škornji so oblastno gledali izpod klopi in veržica na telovniku je roljala s srebrnim sodžkom, ki je bingljaj pri žepu. Njegova pest se je stiskala in debeli prsti so mrvili krušno skorjo. Ko je govoril, je majal z glavo, kakor bi sejal. Gledal je Bazka. Ker mu ni pritrjeval, se je obrnil k Benku. Pijani mešetar je krilil z rokami, globoko priklinoval ter se spenjal čez mizo. Da se je Rupar svoj čas vanj ohregnil, ko je hotel živinski potni list za starega krepavega šimlja, ni mogel pozabiti.

»In pred pastirjem?« je udaril Vidmar po mizi.

»Kdo mu je zdaj gospodar?«

»Da, zaradi gospodarja gre?« je megleno pojasnjeval Benko.

»Zaradi gospodarja?« se je začudil Rupar. »O, to je tisto!«

»Dalec je dejal odločno Vidmar. »Ali naj pastir pomete s podžupanom?«

»No, no!« se je zasmel Rupar. »Bomo pa župana volili!« Njegov strupeni pogled je pričal, kako se težko zadržuje.

»Seveda ga bomo volili!« je prevrgel Benko kozareček. »Seveda ga bomo!«

»Nikar ne bodita takšna!« je miril Bazk: »Mikar se mrzel ni, pa še prepri. Tiho bodi, Benko! Zaradi občinskega pastirja vendar ne bosta gnala te pravde.«

»Ne gre za pastirja! Gre za to, da mi ne bo nihče dajal naukov in da ne bo nihče spuščal psa za menoj in da ne bo nihče očitil, da sem prismojen dedec!«

»Ali sem kaj rekel? Ali sem jaz kaj rekel?« je čisto mirno dejal Vidmar. »Samo tako sem omenil. Zdaj pa ti s psom in prismojenim dedcem!«

»Če pes grine!«

»Kakšen pes?« se je začudil ter zrastlel pri mizi.

»Kakšen?« je odvrnil. »Tvoj! Če bi ga ne bil France odpodil, bi me bil popadel. Utrgal se je, priveži ga bolje!«

»Ali sem jaz spustil psa, če se je utrgal?«

»Pa priveži ga bolje, pravim!«

»Prav, pa ga bom. Kdaj sem ti pa dejal prismojen dedec? je zarohnel, ker ga je bil podučil, kako naj priveže psa.

Petrolejka se je začela kaditi. Nihče se ni brigal zanjo. Benko se je naslanjal na mizo ter si brisal slinaste brke. Kimal je z glavo ter obračal oči kakor dve oblici. Nekaj je pravil, pa ga ni nihče razumel.

(Nadaljevanje prihodnjt.)

škem predvsem to, da ljudje ne vedo, kako naj se pravilno hranijo, in je le malo gospodinj, ki bi znale pravilno kuhati. Ne celini vedo gospodinj veliko več o teh stvareh, na Angliškem pa jedo ljudje vse preveč konzerv, pa ne samo zato, ker gospodinj nimajo volje za kuho, temveč tega tudi ne znajo. Zato priporoča lord Dawson, naj bi viala pošiljala po deželi kuhinje na kolovih.

Poroča po 45 letni zaročnici Neki 69 letni možkar iz Hamburga, ki se navajajo njegovega imena, je po poročilih nekakih listov po 45 letni zaročki popeljal pred oltar svojo 77 letno zaročenko. Zaročenka ni hotela zapustiti svojega brata dvojčka in je s poroko vendar odlašala. Pred nedavnim pa ji je brat umrl in tako se je sedaj odločila, da ustreže prošnji svojega zaročenca.

Pred sodnikom. Sodnik: »Ali ste oženjeni?« Obtožene: »Ne, gospod sodnik, budo na nosu sem dobil pri pretepu v gostilni...«

V Slovinski pravici Četrtjarjeva baba pa kovačeva kobilica sta vedno bozi.

žal, da so bili udeleženci drugi dan bolj žalostni kot pa včeraj, ker jim je veselica dala močnejšo popolnoma na suho in še bolj so bili od tistega žigovca, ki so ga drago plačevali. Radovedni smo, če je oblast izdala za vse te veselice dovoljenje. — Prosvetni dom bomo kmalu začeli zidati. Sedaj pripravljamo material za to stavbo, katere je pri nas tako potrebna.

Ljutomer. Vinarska podružnica v Ljutomeru priredi na kvadratni torek, 28. februarja, vinsko razstavo in sejem v dvorani G. Zavrtaška v Ljutomeru. Otvoritev razstave bo ob dopoldna. Ob 10 bo vinogradniško zborovanje v katoliškem domu, na katerem bodo govorili strokovnjaki o vinogradniškem vprašanju. Na vinski razstavi bodo razstavljena najboljša ljutomerska, gornjeradgonjska in strigovska sortna in mešana vina. K sodelovanju prijazno vabljeni vsi vinogradniki iz omejenih vinskih okolišev, da razstavijo svoja vina. Prijave sprejema Vinarska podružnica v Ljutomeru. Od vsake vrste vina je treba poslati tri buteljke. Razstavljalci imajo vstop na razstavo brezplačno. Vsa razstavljena vina bodo pred komisijo ocenjena. Vsi vinogradniki prijazno vabljeni na vinogradniško zborovanje. Goštilničarjem in vinskim kupcem pa se nudi ugodna prilika, da se prepričajo o naši kvaliteti, ter si nakupijo pristenega in dobrega vina.

Hotiš pri Litiji. Topla zima, kakor posebno sedaj v mesecu februarju, ni nič dobro znamenje. Posestniki so že v skrbah za sadno drevje, da ne bi pozlelo. — Nekateri se pričakujejo, da se dobi premajhno odškodnino za drevesa, posekane za napeljava elektrike.

Visnja gora. Vsa gradbena dela nove cerkve sv. Antona na Veliki Loki čez zimo počivajo. Tem živahnejše pa deluje nabiralna akcija, ki zbira denarne in druge prispevke, da bodo cerkev čimprej dogradili. Farani in drugi radi darujejo za novo cerkev, vsak po svojih razmerah, nekateri več, drugi manj, kakor paš kdo more. Lansko leto so gradbena dela pri cerkvi tako napredovala, da je cerkev že dograjena v surovem stanju in tudi že pod streho. Z velikim veseljem pričakuje vsa fara tistega dne, ko bo nova cerkev posvečena. — Zadnje nedelje se je v Prosvetnem domu vršil dobro obiskan občni zbor Kmečke zveze. Navzoč je bil tudi okrajni referent Suštaršič, ki je imel govor o sadijarstvu in drugih panogah kmetijstva. Za novo poslovno leto je izvoljen stari odbor. Pri tej priliki se je ustanovil pripravljalni odbor Mladinske kmečke zveze. Kmetje in fantje, zavedajte

Kdo ovira napredek v kmetijstvu

(Sv. Barbara v Halozah.)

Razpisani so bili 14 dnevni kmetijski tečaji za fante, da se izučijo umnega sadijarstva, zlasti copljenja in drugih panog. Okrožnica sreskega načelstva podaja navodila, kako se vlagajo prošnje in kako morajo biti posamezne priloge kolkovane. Do 70 dni ali pa še več bi stalo samo kolkovanje. Reven fant tega ne zmore. Menimo, da bi zadoštovalo, če bi vsak prosilec zahtevane podatke v prošnji navedel, pristojno županstvo pa potrdilo resničnost brez vsakih prilog. Z raznimi takimi se oblik tečajev naravnost ovira, če še ne onemogoča ravno najrevnejšim in neredko najzavrednejšim.

se svojih dolžnosti, da le organizirani lahko zahtevamo in dosežemo svoje pravice! Zato veli v Kmečko zvezo, da nas bo čim večje številce! — Z več strani slišimo, da namerava Bata otvoriti svojo prodajalno čevljev v Višnji gori. Ker pa je prav v Višnji gori izredno veliko številcev čevljarjev, bi bilo to zanje slabo, ker bi s tem bili ob svoj že itak borni zaslužek. Zato naj se čevljarji pobrigajo, da se bodo kar namakrat brez dela in zasluga. — Na koncu bodi omenjeno še to, da je letošnji predpust bilo oklicanih 10 parov. Vsem novoporočencem želimo obilo sreče in božjega blagoslova.



s katero sta skupaj preživela jesen življenja, in se sedaj tolaži a obiski pri svojih hčerah. Želimo našemu zveztemu naročniku še mnogo lepih in zdravih let!

80-letnice svojega življenja je obhajal 14. februarja naš dolgoletni naročnik g. Valentin Candoni, posestnik v Dolenjskem. Kljub avojim oimim križem je še bil in zdrav ter z radostjo čita »Domoljuba«, katerega ne more pogrešati. S svojo pridno družico sta vzgojila 13 otrok, od katerih živijo samo še trije. Lani mu je pa umrla ljubljena žena,

»Potolazi se no, hajduček — oprosti gospodična, da te tako imenujem, toda to ti strašno pristoji! — Gospod hetman mi je naznanil, da to poveljstvo ne bo dolgo trajalo. Čez teden ali dva odrinem, a za elekijo moram biti na vsak način v Varšavi. Sami hetman to želi in tako bo, tudi če bi Ruske ne prihitel za maj s Krima.«

»O, to je izvrstno!«
»Tudi jaz pojdem z gospodom polkovnikom, gotovo pojdem,« je rekel Novovjejski in bistro gledal Bašo.

A ona nato:
»Taki, kakor si ti, gospod, ne bo malo! Saj je za vojaka sladko služiti pod takim poveljnikom. Pojdi, gospod, pojdi! Bo vsaj za gospoda Mihaela bolj veselo.«

Dečko je samo vzdihnil in se s široko dlanjo pogladil po lasih, naposled pa je razširil roke kakor pri »lepih miših« in rekel:

»Toda prej ujamem gospodično Barbaro, pri moji veri, da jo ujamem!«

»Alla! Alla!« je zaklicala Baša, umikajoči se. Medtem se je približala Drohojovska Volodijovskemu z jasnim obrazom, polna tihe radosti.

»A ni dober, ni dober zame gospod Mihael; za Bašo je boljši kakor zame?«

»Jaz ne dober? Jaz za Bašo boljši?« je vprašal vitez začuden.

»Saj je gospod Baši povedal, da se vrne za elekijo; in vendar, ko bi bila to vedela, bi si ne bila odhodla tako k sreči vrela.«

»Ti moje tla —,« je kriknil gospod Mihael. Toda takoj se je obrnil in rekel:

»Moji ljubljani prijatelji! Seveda sem ti premalo povedal, ker sem glavo izgubil!«

IX.

Gospod Mihael se je začel torej pripravljati na odhod. Vendar ni prenehal počevati Bašo, ki jo je imel vedno rajši, pa tudi ne sprehajati se na samem s Križico Drohojovsko in takrat vri

Caglič v Slaveniji. Lepo število vernikov se je zbralo v naši farni cerkvi na dan sv. Valentina k slovesni sv. maši. — Križarsko društvo v naši župniji prav lepo napreduje, tako da letos, ko bodo prišli birmovat prevzvišeni g. nadškof Alojzij Stepinac, jih bomo sprejeli z novo zastavo.

Račna. V nedeljo 26. febr. ob 11 bo v šoli na Kopanju ustanovni občni zbor Kmečke zveze za našo občino. Kmetovalci! To je naša stanovska organizacija, ki se bori za pravice in koristi kmečkega stanu, zato pridite vsi na občni zbor ter se vsi vpišite v Kmečko zvezo! V združitvi je moč!

St. Rupert na Dolenjskem. Minuli teden se je v St. Rupertu vršil sv. misijon, katerega so vesno vodili gg. lazaristi iz Ljubljane. Udeležba je bila ves čas zelo številna, kar zlasti pričajo sv. obhajila, katerih je bilo za časa sv. misijona razdeljenih 7500. Nad vse pa je bila veličastna sklepna procesija v nedeljo popoldne, katere so ee poleg ogromnega števila domačih vernikov in iz sosečnih župnij udeležila vsa v župniji delujoča društva in uradi. Bog daj, da bi seme, ki je bilo vsejano, ne bilo zastoj, ampak da bi obrodilo bogate sadove za duhovno rasti vseh župljanov. — Predpust, ki je pravkar minil, tudi ni bil kar tako šel mimo nas. Kar 18 parov je vjel v svojo mrežo... Vsem tem kližemo: Obilo erce in božjega blagoslova!

Iz celjskega okraja. Naš tisk je v celjskem okraju precej dobro razširjen. Kako tudi ne. Saj je Celje že od nekdaj važno kulturno središče. Lansko leto smo tiho obhajali 90-letnico, odkar je prišel v Celju izhajati (1. jul. 1848) slovenski časopis: Celjske slovenske novice, ki je prenehal po poldrugem letu (31. dec. 1849). Izdajatelj je bil učitelj gimnazije Konček. Potem je Drobnič nekaj mesecev v Celju izdajal »Slovensko čbelico«. V letih 1880—1882 je v Celju izhajal šolski list »Popotnik«. In v preteklem desetletju je sedanji narodni poslanec Ogrizek izdajal nekaj časa »Celjske novice«. Zdaj je posvečena celjskemu in sosebnim okrajem predzadnja stran petkovke »Slovenskega doma«. Dolgoletna želja pa je, da bi dobili v Celju spet svoj časopis, četudi manjšega obsega, ki naj bi bil tednik. — Sejmi v celjskem okraju bodo: 24. febr. v Laškem, dne 3. marca na Vranskem in 4. marca v Petrovčah.

St. Peter pri Novem mestu. Dne 13. febr. je posestnik Vid Gorenc delal v svojem vinogradu v Trški gori. Nenadoma mu je postalo slabo, da se ga morali takoj odpeljati v bolnišnico v Kandijo. Izvršili so takoj operacijo, ki se pa, žal, ni po-

njej uteho. Tudi se je zdelo, da jo res dobiva, ker se mu je dobra volja z vsakim dnevom boljšala, a zvečer se je celo udeleževal Bašinih zabav z gospodom Novovjejskim.

Ta mladi vitez je postal v Kettingovem dvoru ljub gost. Prihajal je zjutraj ali takoj popoldne in sedel tam do večera; ker pa so ga vsi ljubili, so ga tudi radi videli, tako da so ga kmalu začeli smatrati za rodbinskega člana. Vozil je ženske v Varšavo, opravljal zanje posle pri trgovcih s svilo, zvečer pa vneto igral slepe miši in ponavljal, da mora na vsak način pred odhodom ujeti nedosegljivo Bašo.

Ona pa se je vedno izvijala, četudi ji je gospod Zagloba pravil:

»Ujame te slednjič vendarle, če ne ta, pa kdo drugi!«

Toda postajalo je vedno bolj jasno, da je je prav ta hotel uloviti. Celu hajdučku je morale to prihajati na misel, ker je včasih premišljal, da mu je čep popolnoma na oči padel. Vendar je imel gospod Zagloba svoje razloge, zaradi katerih mu to ni bilo všeč. Nekega večera, ko so se že vsi razšli, je potrkal pri mladem vitezju.

»Tako mi je žal, da se moramo razstati,« je dejal; zato prihajam semkam, da se te še nagledam. Bog ve, kdaj se zopet vidava!«

»Na lekcijo se z vso golovostjo povrnem,« je odgovoril gospod Mihael in ga objemal, in povem ti, gospod, zakaj: hetman hoče tedaj imeti kar največ ljudi, ki jih šlahta ljubi, da bi jo ti pridobivali za njegovega izvoljenca. In ker ima moje ime, hvala Bogu, dosti ugleda med sobraty, me gotovo spravi semkam. Tudi zate se zanaša, gospod.«

»Da, z veliko mrežo me lovi; vendar se mi tako nekako zdi, da čeprav sem dosti debel, se mu vendar skozi kako oko te mreže izmuznem. Jaz ne bom glasoval za Francoza.«

»Zakaj tako?«

Gospod Volodijovski

VII.

»Kaj te že pošilja? Ne zavezuje se še in ne hodi!« je klicala žalostno gospa Makoviecka. »Da ti tudi trenutka časa ne dadote!«

»Resnično, ali ti je že določena funkcija?« je vprašal Zagloba, ki se mu je čelo pomračilo. »Pravi pravi gospe stolnikova, da mlatiš s teboj kakor s cepcem.«

»Ruske pojde na Krim, jaz pa prevzamem prapor po njem, zakaj, kakor je gospod Novovjejski omenil, se na pomlad gotovo pota začne.«

»Ali moramo samo mi to ljudovlado pred tavovi čuvati kakor pes dvorišček je zaklical Zagloba. »Drugi ne vedo, pri katerem koncu se iz muške strelja, a za nas ni nikoli počitka!«

»No, tiho! Ni o čem govoriti!« je odgovoril Volodijovski. »Služba je služba! Dal sem hetmanu besedo, da vstopim, pa naj to storim prej ali slej, je enako...«

Tu je gospod Volodijovski položil prst na čelo in ponovil oni argument, ki ga je bil že enkrat navedel Križni:

»Saj vidite, gospoda, če sem toliko let odkladal srečo le zato, da bi služil ljudovladi, kako naj bi se ne odrekel utehi, ki mi jo daje vaša družba?«

Na to ni nihče odgovoril; edino Baša se je namrdnila, napela šobico kot ozlovoljen otrok, in rekla:

»Škoda gospoda Mihaela!«

A Volodijovski se je veselo zasmejal:

»Bog ti daj srečo, gospodična! Saj si še včeraj govorila, da me ne maraš, kakor bi bil divji Tatar!«

»Ampak, kakor Tatar! Tega sploh nisem govorila. Ti, gospod, boš ušival ob Tatarjih, a nam tu bo težko!«

luskno kangarne volнено svila platno delene cefire tkanine

V NAJNOVEJŠIH VZORCIH
V NAJVEČJI IZBIRI
V NAJBOLJŠI KAKOVOSTI
IN PO NAJNIŽJIM CENAM

SAMO

Stenmecki
CELJE 19

NAJVEČJA DOMAČA TRGOVSKA HIŠA V JUGOSLAVIJI! VZORCI IN CENIK ZASTONJ

srečila in je ubogi Gorenc že naslednji dan umrl. Baje je že dalje časa žutil bolečino v želodcu. Pokojni je bil oče številne družine; bil je obinski odbornik, predsednik kmet. odbora tuk. občine in odbornik okr. kmet. odbora. Naj v miru počiva! — Žalne maše za sv. očetom so se farani udeležili v obilnem številu, enako tudi društva in cerkvene organizacije. — Prejšnji teden so otvorili promet na delu nove ceste iz St. Petra proti Grčevju. Strmi klanec iz St. Petra so precej znižali, naredili širok ovinek, tako da je prav prikladno voziti. Seveda bo treba še precej dela in denarja, preden bo cesta gotova. Zato prosimo oblasti, da za javna dela v naši občini še kaj prispevajo. — Prijazno pomladno sonce je privabilo rezače v vinograde. Rezačev je v glavnem že končana. Bog daj našim vinogradnikom v jeseni obilen in prišten pridelek.

St. Vid pri Stični. Dne 19. februarja je umrl na Pokojnici Kotar Janez, pos. in bivši župan bivše občine Podboršt. Bil je veren mož. Zadnja leta je bil pa priklenjen na posteljo. Naj v miru počiva! — V nedeljo, dne 12. februarja so se zbrali moške iz vasi Temenice na posvet zaradi že dolgo let željene dvorazredne osnovne šole. Po daljšem posvetovanju so sklenili, da bo šola stala na bivšem Ostančevem posestvu v Temenici. Oni ponedeljek so že zapele sekire v gozdu ter so posestniki začeli pripravljati stavbni les za zgradbo nove šole. — Tu-

kajšnji posestnik Zaje Anton iz St. Vida je vzredil bika, ki je bil star nad 3 leta in je tehtal do 1350 kg. Gospodar je hotel, ne glede na stroške, pokazati, do kakšne teže je mogoče tako živinčce zrediti. — V nedeljo, dne 19. febr. smo igrali burko »Skapinove zvijačec. Igralci so se dobro odrezali.

Male dole pri Vojniku. Pri nas so gospodarske razmere težavne zaradi slabih prometnih zvez. Naš edini dohodek je mleko. Če vse premislamo resno, pridemo do zaključka, da je cena mleka prenizka. Cena mleka se mora na vsak način zvišati na 2 din za en liter. — Poročil se je Slemenšek Ivan, posest. sin iz Malih dol z Znidar Franciško iz Loke pri Frankolovem. Mladima novoporočencema želimo obilo sreče in božjega blagoslova v življenju.

Jesenice. Na prav lep način je počastilo naše mesto spomin pokojnega sv. očeta Pija XI. Vsa tukajšnja javna in številna privatna poslopja so razobesila žalne zastave in državne na pol droga. V sredo 15. februarja ob 9 je bila v mestni župni cerkvi žalna služba božja, ki jo je daroval duh. svetnik Kastelic. Navzoči so bili zastopniki državnih in samoupravnih oblasti, prosvetnih organizacij, gasilna društva, vsa šolska mladina, ravnatelj KID Not in številno vernikov. Istega dne zvečer ob 8 pa so priredile naše organizacije v Krekovem domu

spominsko komemoracijo pok. papežu. Oder je bil okusno urejen. V ozadju velik križ, pri križu na malem odru, ki je bil črno pogrnjen, slika pok. sv. očeta, ozaljšana z zelenjem, pred sliko malo razpelo, ob straneh goreče sveče. Stranske zavese v črni barvi. Na levi strani odra častna četa fant. odseka v krogih, na desni članice dekliškega krožka z zastavami. Oder sta razsvetljevala dva reflektorja v zeleni barvi, tako da je bila celotna slika odra dostojanstvena. Obsežna dvorana je bila polna ljudi iz vseh krogov in stanov. Spominski nagovor sta imela Riko Poženei in duh. svetnik Kastelic. Orisal je življenjsko pot poglavarja katoliške Cerkve, njegovo prizadevanje za mir med narodi, za svobodo in dostojanstvo človeške osebnosti. Pred začetkom in na koncu je igrala godba Krekovega prosvetnega društva žalske, pevski zbor pa je zapel »Glej človek«.

Vojnik pri Celju. Naši igralci so v zadnjem času priredili nekaj iger, ki so prav dobro uspeli. Ena izmed teh je bila »Kralj z nebes. Primernih iger si še želimo. Po mnogih krajih že igrajo igr »Črna žena«, ki je dramatisirana po znani zgodovinski povesti. Ali bi jo tudi v Vojniku lahko videli? — Širši javnosti je gotovo in toliko znano, da se izdaja v Vojniku list »Vojniški zvon«, ki bo stopil kmalu v drugi letnik. Kogar zanimajo vojniške novice, si list

»Ker bi to bilo absolutum dominium«.

»Condé« bi moral pogodbo s prisego potrditi kakor vsak drugi, a on je baje velik vojskovodja, ki se je proslavil z vojnimi čini.

»Za božjo voljo, saj nam vendar ni treba iskati vojskovodij v Franciji. Tudi sam gospod Sobieski gotovo ni slabši od Condéja. Pomisli, Mihael, da hodijo Francozi prav tako v nozavcih kakor Švedi in torej prav tako ne drže priseg. Carolus Gustavus ti je bil pripravljen vsak trenutek priseči. Njim je to kakor oreh strett. Kaj pomenijo pogodbe, če ni poštenosti v človeku!«

»Toda ljudovlada potrebuje obrambo! Videti Ce bi takole knez Jeremija Višniševski še bil! Unanimitate« bi ga izbrali za kralja!«

»Živi njegov sin, prav ista krič«

»Toda ne ista fantazija (dubovitost)! Človeka srce boli, če ga gledaš, saj je bolj podoben služabniku kakor knezu iz tako čestite krvi. Pa če bi bili vsaj drugi časi! Toda danes je prvo skrb za dobrobit domovine. Isto ti pove tudi Skrzetusk. Karkoli naredi gospod hetman, naredim tudi jaz, ker verujem v njegovo odkritosrčno ljubezen do domovine kakor v evangelij.«

»I, saj je še čas misliti o tem. Slabše je to, da sedaj odhajate!«

»A kaj napraviš ti, gospod?«

»Vrnem se k Skrzetuskim. Paglavci me včasih tam stiskajo, a vendar, če jih dolgo ne vidim, se mi zbudijo hrepenenja po njih.«

»Če bo po električni vojni, odrine tudi Skrzetusk. Da, kdo ve, če ne odideš še ti, gospod, na bojišče. Morda se bomo skupaj vojskovali v Rusiji. Toliko dobrega in slabega smo doživeli v tistih krajih.«

»Zares, kakor mi je Bog mil, tam so nam

»samovladarstvo (brez sodelovanja šlahite pri vladi.)

»izg.: Kondé.

»enodušno.

5

pretekla najlepša leta. Včasih si želim zopet videti vse one kraje, ki so bili priče naše slave.«

»Torej pojdi sedaj z menoj, gospod. Veselo nama bo, a čez pet mesecev se zopet vrneva semkaj h Kettingu. Tudi on bo tedaj tu in Skrzetusk in njegovi ljudje...«

»Ne, Mihael, sedaj ni pravi čas zame, zato pa ti objubim, da če se oženiš s kako gospodično, ki ima posest v Rusiji, te tja sprovedem in bom za vajini instalaciji (vmestitvi).«

Volodijovski se je nekoliko zmedel, toda odgovoril je takoj:

»Kaj me neki briga ženitev! Najlepi dokaz imaš, gospod, v tem, da odhajam k vojski.«

»Saj to tudi mene muči, ker sem si mislil: če ne bo ena, bo pa druga. Mihael, imej Boga v sreč, premisli, kje in kdaj boš našel lepšo priliko, kakor jo imaš prav v tem trenutku. Pomni, da pridejo pozneje leta, ko ti boš rekel: vsak ima ženo, otroke, jaz pa širim sam kvilku kakor tepka na polju. In bolečina te zgrabi in strašna tesnoba. Zakaj, če bi se bil z ono revico poročil, če bi ti bila pustila otroke, no, bi ti dal mir; saj bi imel nekaj žleb za odvajanje afektov (prisrčnih čustev) in gotovo nado na uteho, tako pa, kakor je, lahko pride ura, ko boš zaman iskal sebi blizu stoječe duše in boš sam sebe izpraševal: ali mar bivam v tujem kraju?«

Volodijovski je molčal in razmišljal; zato je gospod Zagloba znova začel govoriti in je pri tem bistro gledal malemu vitezcu v obraz:

»V domišljiji in v sreč sem zaznamoval v prvi vrsti onega rožnatega hajdučka, zakaj primor: to je čisto zlato, ne dekle, in secundo: takih strupenih vojakov, kakor bi jih vidva spravila na svet, najbrž na zemlji še ni bilo.«

»To je vira; sicer pa hoče tam že Novovijeski ogenj iz nje ukresati.«

»No, vidiš, no, vidiš! Danes bi ona gotovo še rajši hotela tebe, ko je zaljubljena v tvojo slavo;

»prvič, « drugič.

ampak kadar ti odideš, on pa ostane, in vem, da navihane ostane, ker to ni nobena vojna, kdo ve, kaj bo.«

»Baška je vihral! Naj jo Novovijeski vzame. Odkritosrčno mu jo privoščim, ker je to imenito dečko.«

»Mihael, če je dejal Zagloba in sklenil roko, pomisli, kakšno potomstvo bi to bilo!«

Na to je mali vitez odgovoril zelo naivno:

»Poznal sem dva Bala, ki sta bila vojena iz Drohojovske, pa sta bila tudi izvrstna jokaja.«

»Ha, zdaj te pa imam! Na to stran zavijaš? Je kriknil Zagloba.

Volodijovski se je nenavadno zmedel. Za trenutek je samo z brčami migal, hoteč na ta način zakriti zmedo; slednjič je rekel:

»Kaj govoriš, gospod! Jaz ne zavijam na nobeno stran, le ko si zares viteško domiselnost Bašino omenil, mi je kar takoj prišla na misel Kržiša, v kateri je ženska narava močnejša. Kadar se o eni govori, se spomniš druge, ker sta skupaj.«

»Dobro, dobro! Bog te s Kržišo blagoslovi, čeprav bi se jaz, ako bi bil čvrsto dečko, kakor mi je Bog mil, na smrt zaljubil v Bašo. Če imaš tako ženo, ti je v primeru vojne ni treba puščati doma, ampak jo lahko vzameš s seboj na bojišče in jo imaš ob strani. Taka se ti prilaga tudi pod botrom; in kadar pride njen čas, pa naj bo tudi v bitki, ti bo še z eno roko, le verjemi, pokala iz puške. In čestito ti je to in pošteno! Ej, moj ljubljeni hajduček, niso se spoznali tu nate in so to nakrmili s nehvaležnostjo, a če bi jaz imel kakih šestdeset let manj, bi vedel, katera iz hiše naj bi bila Zaglobova.«

»Jaz Baše ne podcenjujem!«

»Ne gre za to, da bi ti ne podcenjeval njenih čednosti, ampak za to, da bi ji moža dodal. Toda ti imaš rajši Kržišo!«

»Kržiša mi je prijatelj.«

(Nadaljevanje prihodnj.)

lahko naroči. Celoletna naročnina 12 din, a posamezne številke po 1 din. Prinaša zelo jedrnat članke in druge vesti.

Vojnik pri Celju. V nedeljo, 26. februarja ob 3 popoldne se vrši v kaplaniji občni zbor Katol. izobraževalnega društva. Vsi člani, kot tudi drugi prijatelji katoliške prosvete ste vabljeni, da se ga gotovo udeležite. — Leto nedeljo, 26. febr. se vrši ob 8 dopoldne v kavarni ge. Kaš občni zbor Selekcijskega živinorejskega društva, na katerega so vabljeni vsi zavedni živinorejci. — Fantovski odelek si polagoma nabavlja nova telovadno erodje. Sedaj zbirajo fantje za novo bradljo.

Vojnik-okolica. Novi proračun naše občine znaša 80.240 din, ter je za 3.292 din nižji od lanskega. Osební izdatki so se znižali od 21.560 na 20.610 din, materialni izdatki pa od 61.972 na 59.630 din. Znižale so se postavke pri izdatkih pri partijah: gradbena stroka od 18.500 (lani!) na 11.500 in socialno skrbstvo od 22.100 na 19.900 dinarjev. Narastle pa so partije: ljudska prosveta (šolstvo) od 8.044 na 11.779 din, kmetijstvo in veterinarstvo od 3.450 na 5.500 din in nepríčakovani izdatki od 2.382 na 2.836 din. Dohodki so se znižali pri dokladah na neposredne davke od 63.502 na 55.570 din. Tako se bodo znižale tudi doklade na te davke od 100% na 85%. Znižala se je tudi trošarina: pri jabolčniku kar za 4000 din. Tako je zgrajen novi proračun na podlagi vsestranske štednje. — Na naši občini je prijavljenih 192 dvokoles (biciklov), 2 motorna kolesa in 4 fižakerski vozovi.

Slovenj Gradec. Veliko zanimanje je povzročila v Slovenjem Gradcu in okolici vest, da so v noči od torka na sredo (od 7. do 8. t. m.) vlomili neznaní nepridipravi v pisarno lesnega trgovca g. Šerbaka, ki se nahaja tik pred železniško postajo Slovenj Gradec. Storitci so si po dobro pripravljenem načrtu najprej »izposodili« pri posestniku p. d. Kralju ročni voziček in pri p. d. Jurju iz svinjake kuhinje cepin. Potem so se odpravili na trudapolno »delo«. Ko se jim je posrečilo vlomiti s sekuro in cepinom v pisarno, so se lotili železne blaginje »Wertheim« in jo naložili na voziček ter jo odpeljali. Ukradli so poleg tega tudi skoraj nov pisalni stroj znamke »Kappel«, eden okrog 3 tisoč din. Očitno so imeli namen, blagajno odpeljati na kak bolj »varen« kraj in jo tam razbiti. A voziček jim je pot težo odpovedal, zato so jo storitci prevahili v jarek za Prevortičevo hišo tik železnice in jo tam začeli razbijati. To se je godilo okrog 5 zjutraj in so delavci, ki so šli delat v tovarno, tudi slišali vee to. Nekaj oseb je početje neramnežev celo opazovalo, a si nikdo ni upal blizu, zato so nemoteno nadaljevali svoj posel in celo nemoteno odšli. Odnesli so s seboj pisalni stroj (3000 din) in 318 din gotovine, katere so že našli v blagajni. Na sredo pa je knjigovodja pisarne vzel papirnato gotovino zvečer s seboj (bilo je okrog 19.000 din), aicer bi gotovo tudi ta postal plen vlomilcev. Blagajna je bila vsa poškodovana prepeljana leto jutro nazaj v pisarno. Škoda je okrog 5000 din. Orožništvo je neutrudno iskalo storitce in je do danes ujelo tri vajabunde, med katerimi pa sta dva dokazala, da sta spala pri p. d. Lužniku v Dovžah in da nista bila med vlomilci, eden je pa pravi in se piše Resnik, ki je svoj čas služil za hlapca v Slovenjem Gradcu pri dr. Harpu. Temu so razmere znane in je tudi priznal krivdo.

Stari trg pri Slovenj Gradcu. Bivša občina Stari trg, ki je sedaj priključena občini Slovenj Gradec je že dolgo časa stremela za tem, da dobi električno silo. Sedaj se je ta dolgoletna želja našemu prebivalstvu uresničila. Vao stvar so vzele v roke KDE ter so izvršile elektrifikacijo vsega naselja. Napeljana je elektrika iz elektrarne državnega rudnika v Velenju. V nedeljo, 12. februarja je bila slovesna blagoslovitev transformatorja ob 6 zvečer s slovesnimi večernicami, ki so bile v župnijski cerkvi. Med večernicami pa je ob pokanju topičev in veselih vriskov fantov na bajno razsvetljenem gradu nad Starim trgom. V luči reflektorjev je nudil pogled na grad, posebno z Mislinskih doline res krano sliko. Slavnosti so prisostvovali zastopniki KDE, naš poslanec Theuer-schuh, mestni župan dr. Picej Jože, mestni župnik Jakob Soklič in mnogo drugih odličnikov in meščanov, svedo pa največ starotráških prebivalcev, ki niso priključili veselja nad to novo pridobitvijo. Župnik Starega trga Horvat Stefan je izvršil obred blagoslovitve transformatorja in se zahvalil v izbranih besedah vsem, ki so pripomogli k uresničenju te dolgoletne težnje. — Za elektrifikacijo Starega trga že sledi elektrifikacija bivših samostojnih občin Sele in Vrhe, ki sta sedaj priključeni občini Slovenj Gradec. V teh krajih bo elek-

*Mislili so, da je
Majdkina oblekca
bela...*



**...dokler ji ni stric obrisal
solz s svojim robcem —
opranim z Radionom!**

Tudi Vi, ki niste več novinka v gospodinjstvu, mislite morda, da je Vaše perilo belo. Primerjajte ga pa enkrat s perilom, opranim z Radionom. Razloček je očiten ter Vas bo prepričal: z navadnimi sredstvi oprano perilo izgleda sivkasto v primeri s perilom, opranim z Radionom. Nič čudnega: navadna pralna sredstva samo površno odpravijo nesnago, medtem ko kisikovi mehurički skupaj s peno dobrega Schichtovega mila, ki ga vsebuje Radion, prodirajo skozi tkanino in jo operejo tako, da postane Schichtov »Radion-bela«. Uporabite pri prihodnjem pranju perila Radion, pa ne boste nikoli več uporabljali kakršnegakoli drugega pralnega sredstva!



**Schichtov
RADION
pere sam**

trična luč zagorela že na spomlad. Ker bo služil električni tok ne le za razsvetljavo, ampak tudi za pogon gospodarskih strojev, bo za povdigo našega gospodarstva neprecenljive važnosti.

V vsako hišo Domoljuba!

Črni gaber

od 16 cm premera in 120 cm dolžine naprej
15čem vsako množino. — Ponudbe pod
»Ostryac na upravo Domoljuba štev. 20.091.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslova oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe. Pristojbina za male oglase se plačuje naprej.

Popolno oskrbo

dobi, kdor posodi kate-rekoli posojilnice hran. knjižico v prijaznem letoviškarskem kraju Dolenjske ob ban. cesti, 15 min. od postaje in cerkve. Naslov v upravi Domoljuba pod št. 2383

Konja 3 leta stara in kobilo 8 let, prodam. Sojer, Plešivica št. 33, Brezovica pri Ljubljani.

Klapec, kateri ima ve-selje do go-veje živine in poljske-ga dela, se sprejme v trajno službo. - Plača 250 din na mesec. - Pismene ponudbe s prepisom sprideval na upravo Domoljuba pod značko »Zvest in po-šten« št. 2260.

Črne ohleke in suknje za ženske nudi najje-neje Presker, Ljub-ljana, Sv. Petra c. 14.

Semenski krompir

Oveida - Jubel - Wohlt-mann. Priizna po osrednji komisiji za semenogojstvo, dobav-lja Kmetijska gospodar-ska zadruga v St. Vidu pri Stični.

Sadnega drevoja

večjo množino, raznih sort, močno razvitega, ima naprodaj Hafner Franc, Sv. Dub št. 16, pošta Škofja Loka.

Hiša naprodaj

na lepi sončni legi. traven čez 5.000 m² travnika in gorda. - Vprašati pri Marinko Ivan, Vnanje gorice 17, Brezovica pri Ljublj.

Prodaj žensko in moško kolo, globok voziček in krojaški stroj, Zorc, Moste Marečičeva 3.

Sprejem hlapca

za vsa poljska dela. - Moste, Zatoška cesta 28

Kmetičko posestvo

za 8 glav govedi, 45 mernikov posetve, 10 minut od kolidvora Stična naprodaj. Informacije pri Omahnu, Višnja gora in Francu Spodaj, Draga, Stična.

Vino in sadjevec

prvovrstno sortirano, od 60 litrov naprej, razpošilja: Posestvo »GRIC« pri Mariboru.

Koče

kune, verje in dehurjev imajo v nekaterih krajih še dobro dlako. Prinesite jih v prodajo Zdravil-u, Ljubljana, Stari trg, na-proti kavarni Zalaz-nik. Kupim tudi vse druge vrste kože ter dobro plačujem. Kupujem tudi ščetine.

Sprejem fanta

za kmetička dela, od 15 do 18 let starega, Aloj-zij Fink, Srednja vas 7, Laverca.

Hlapca od 17-20 let, sprejme Ivan Goljar, mizar, Linhar-tova št. 30, Ljubljana.

Dehlica staro od 14 do 18 let, za k otrokom in druga do-mača dela se sprejme takoj. - Istotam se sprejme tudi mirarski vajenec, vešč nemščine. Sitar, Šmihel Novo mesto.

Kmetičega fanta

sprejem kot spiem-ljevalca k avtoprevoznik-tvu, ki se obenem nauči šofirati. Ker je obenem inkasant, je treba položiti večjo kavicjo. Ponudbe na upravo Domoljuba pod »Prevoznikstvo 2633.

Sodarskega vajenca

z vso oskrbo, sprejme takoj Jernej Dotena, Stražišče pri Kranju.

Čebele naprodaj

Prodaj 9 A-2 panjev čebel in 6 A-2 panjev s sajtem brez čebel. Zugelj J., Dobravice 11, Gradac v Beli Krajini.

Naprodaj 2 breji kozi, pasme. Laze št. 32, Dol pri Ljubljani.

Kmetičko dekle

sprejem. Daljna vas št. 5, Laverca.

Kodovitna njiva

v Podgorju, s površino 8981 m², bo prodana na sodni dražbi v Kamniku, dne 7. marca 1939 ob 8. uri. Cenilna vrednost Din 13.471,-, najmanjši ponudek Din 8981,-. Informacije daje dr. Zvoček, odv-etnik v Kamniku.

Kupujem stalno stoječ les za produk-cijo tramov. Ponudbe pod »S sečnim dovoljenjem« na upravo »Slovenec« št. 2046.

Kupim vaskovrstno zlato in zlatnike F. Čuden, Prešernova ulica št. 1, Ljubljana.

Ne odlašajte!

Pridite dokler še traja zaloga prvovrstnih šil-valnih strojev, ki jih prodaja po neverjetno nizkih cenah samo »Promet« v Ljubljani, nasproti križanske cerkve.

Prodaj dobro obra-njen gepelj in mlatinico z reto. Jože Zaic, Zg. Zado-brova 8, D. M. v Polju.

Lepo posestvo

naprodaj, eno uro in pol od Ljubljane, aron-dirano, lep sadonosnik, radi selitve takoj prodam. Cena po dogo-voru. - Ponudbe na upravo Domoljuba pod značko »Takoj« 2568.

Iščem mlinarja

ki zna tudi žagati. - Stele Miha, Iz 6.

Prodaj 13 tednov brejo svinjo. Ivan Sitenc, Tacen 14, St. Vid nad Ljubljano.

Prodaj kozo

Grum Anton, Bizovik Šter. 115, Dobrunje.

Zapraviljivčak

dobre obranjen, prodam. Vič 42.

Lepo kmetičko posestvo

na prometnem kraju na Gorenjskem, obsto-je iz prestonke hiše, gospodarskega poslo-pja, vse v dobrem stanju, s elektriko, 20 oraloj zemljišča, vse v bližini poslojpa se prodaj. Ogleda se: Skr-jančev št. 1, pošta Radomlje pri Kamniku.

Bravo ki bo meseca marca v tretje teletila, prodaj Franc Kozamurnik, Stranska vas 19, Dobrova.

Mizarškega vajenca

sprejme z vso oskrbo Kocijančič, mizarstvo, Žužemberk.

Služkinjo za hmetijo

sprejem. - Berlič Franc, Dravljica št. 87, St. Vid nad Ljubljano.

Repo in peso

prodaj Marinko Apolo-nja, Stranska vas 92, p. Dobrova pri Ljublj.

Zahíevé Kmečke zveze v St. Jerneju

Občni zbor KKZ je bil dobro obiskan, udeležilo se ga je nad 300 kmetov. Z zanimanjem so poslušali predsednika, ki je utemeljeval pomen organizacije kmetov. Z vso odločnostjo so člani zahtevali od pristojnih oblasti sledeče: 1. Prekvalifikacijo zemljišč. 2. Cestni odbori naj se ustanovijo po sodnih okrajih. 3. Dajte nam kmetičkih učiteljev! 4. Na galico in cement naj se zniža trošarina. 5. Kmetičkim zidarjem naj se dovoli zidati kmetička poslopja. 6. Cigane naj se sežene na skupen kraj in jim da zemljo, naj jo obdelujejo. 7. Ukine naj se carina na umetna gnojila. 8. Kmetičkim vozovom naj se pusti širina kot dosedaj. 9. Cestni davek na kolesa naj se ukine.

Nov redilni prašek

»REDIN« za prašiče. -

Vsak kmetovalec si lahko hitro in z malimi stroški zredi svoje prašiče. Zado-stuje že 1 zavitek za 1 prašiča ter stane 1 zav. 6 din, po pošti 12 din, 3 zav. po pošti 24 din, 4 zav. po pošti 30 din. - Mnogo zahvalnih pisem. Prav dobro tudi za mlade prašičke.



GOVEDIN

je prašek, ki pospešuje močno rast in hitro debeljenje govedi in telet. - Uspeh Vam je zagotovljen že po 1. zavitku. Prašek Govedin stane 1 zavitek 10 din, po pošti 16 din, 3 zavitki po pošti 40 din.



Moštova esenca Mostin

Z našo umetno esenco Mostin si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi izoborno, obstojno in zdravo domačo pijačo. Cena 1 stek. za 150 litrov din 20,-, po pošti din 35,-, 2 steklenici po pošti din 55,-, 3 steklenice po pošti din 75,-. Pazite pravi Redin, Govedin, in Mostin se dobi samo z gornjo sklo. Prodaja drogerija Kanc, Ljubljana, Židovikova ul. 1.



Sodnik: »Obtoženec, oproščen ste, svetujem vam: pa, da kaj takega prihodnjik več ne napravite.«

Pred cirkusom: »Le notri, gospoda, le notri, pokažite, da imate zadnjega v mesecu še enega kovača v žepu.«

Kadar človek prične odpustiti svojim soratnikom, pričinja navadno pri najmočnejših.

HERSAN - ČAJ

Vam bo pomagaj sopet doseči zdravje s pomočjo zdravilnih svojstev rastlinjal! Ne bodite samemu sebi sovražnik! Bolesni ob MENI in BOLEKINE MESECEGA PERILA (menstrualni) Vam bo olajšal DEBE- VAS morda nadleguje DEBE- LUSNOST! Bi radi bili VITKI! Tedaj lahko uporabljate HERSAN čaj. Zakaj trpite bolečine REV- taj. MATIZMA in PROTINA, če to potrebujete HERSAN čaj je sred- stvo, ki Vam lahko olajša muke. HERSAN čaj pomaga pri ARTE- RIOSKLEROZI in HEMOROI- DIH (zlasti Hla). Ali res se ve- ste, da je HERSAN čaj dobro sredstvo pri OBROLENI LE- LODCA. JETER in LEDVIC - HERSAN čaj se doblja SANG v IZVIRNIH ZAVOJIH v vseh lekarnah. ZAHTEVAJTE brez- plačno BROŠURO in VZOREC pri: RADIOSA N. ZAGREB, Dukijsanova ulica 1. Rec S. št. 19624-35.

Sodna dražba. Pri sreskem sodišču v Šmarjah pri Jelajah se bo dne 1. marca 1939 vršila sodna dražba posestva vlot št. 96 kraj Smarje. Cenilna vrednost Din 114.391,80 najnižji ponudek Din 7630,-. Posest sestoji iz hiše, gosp. posl. stonjak, biser, vodnjak, travnik, pašnik, niva, vinograd, stiskalnice, vrti sado-nosnik, gred - Točne podatke se polize pri sreskem sodišču v Šmarjah pri Jelajah.

Predstojnik pisarne: »Kje pa hodite danes tako dolgo?«

Pisar: »Ah, gospod predstojnik, po stopnicah sem padel.«

Predstojnik: »To ni noben ingovor, potem bi bili lahko še prej tu.«

Vzoren razred. Nadzornik obične razred. Učitelj daje vprašanja in vsi otroci dvignje roke. Kogar učitelj vpraša, vsak da jasno in točen odgovor. Pri konferenci je dobil učitelj seveda izvrstno pohvalo in ga je nadzornik stavlil vsem za zgled. Po konferenci ga pa vpraša tovariš: »Kako si vendar to dosegel?« »Zelo preprosto! Pri meni dvignejo oni, ki znajo, desno roko, oni, ki ne znajo, pa levo roko. Vprašam pa vedno one, ki dvigajo desno roko.«

Gledališki igralce (v novem stanovanju): »Ve-sta, gospa, vse moje dovedanje gospodinjje so jo-kale, ko sem odhajal.«

Stupnikarica: »Kako? Jaz ne bom, pri meni morate najemnine namreč naprej plačati.«

»Domoljuba« stane 38 din za celo leto, za tuzemstvo 60 din. - Dopolne in spise sprejema uredništvo »Domoljuba«, naročnino, in-se-rate in reklamacije pa uprava »Domoljuba«. - Oglasi se zaračunavajo po posebnem ceniku. - Telefon uredništva in uprave: 40-04. Izdajatelj: dr. Gregorij Pečjak. - Urednik: Jože Kosiček. - Za jugoslovansko tiskarno: Karel Čeč.

Od semena

zavisi kakovost in višina pridelka. Po zmernih cenah smo priskrbeli od domače selekcijske postaje **oplemenjeno**

seme jarega ječmena in ovsa. Ravno tako smo nakupili našim prilikom prilagojeno seme domače

detelje in lucerne,

ga očistili od predenice, nakar je preizkušeno na čistoto in kaljivost po določilih norm o kontroli semena. Ravno tako zamoremo garantirati za prvovrstnost

travnih semen in njihovih mešaníc,

ker so ta semena pred uvozom bila analizirana. Razen tega imamo na zalogi razna druga semena.

Cene so razvidne v posebnem ceniku, ki se na zahtevo dopošlje.

Nabava semena je

zadeva zaupanja

in radi tega se obračajte pri nabavi na

Kmetijsko društvo r. z. z. o. z.

v Ljubljani, Novi trg 3

ali na njena skladišča v Celju, Konjicah, Mariboru, Novem mestu in Brežicah.

Vinko je stal poleg mene ter gledal telovadni nastop in se čudil onemu, ki se je s težavo pogibal s pomočjo palice čez drog: »Mama, zakaj pa ta tepec ne gre raje spodaj skozi?«

Sadjarji! Temeljito in poceni boste uničili škodljivce na sadju s pomočjo domačega sredstva

Shell biljobran

Zagreb, Gajeva ulica 5 • Ljubljana, Miklošičeva 2 • Maribor, Glavni trg 24

RADIO LJUBLJANA

Četrtek, 23. februarja: 18.40 Slovenščina za Slovence. 20. Ura slovenske glasbe. 21. Prenos iz Rima: Verdi: »Ernani«, opera. — Petek, 24. februarja: 18. Delo kmetijske gospodinjice v zimskih mesecih. 18.40 Francoščina. 20. Veseli zvoki. — Sobota, 25. februarja: 18.40 O gorah. 19.30 Beseda k prazniku. 20. Zunanja politika. 20.30 Slovenski humoristi. — Nedelja, 26. februarja: 8.15 Prenos cerkvene glasbe iz franč. cerkve. 8.45 Verski govor. 13.30 Pevski zbor »Savac. 17. Kreditne zadruge, temelji narodnega gospodarstva. 20.30 Zabavni koncert Radijskega orkestra. — Ponedeljek, 27. februarja: 18. Zdravstvena ura: Paberk iz vsakdanjega zdravstva: O teku. 18.40 Umetniški značaj slovenskega štajerja. 20. Koncert Ljubljanskega godalnega kvarteta. 20.45 Večerni koncert Radij. orkestra. — Torek, 28. februarja: 18.40 Problem malega naroda. 20.20 F. S. Finžgar: Dekle Ančka (člani rad. igr. družine). — Sreda, 1. marca: 18. Mladinska ura: Zavzetje severnega tečaja.

Tisoči sadjarjev so se pripravili o tem. Dobi se pri trgovcih, ki prodajajo sredstva proti škodljivcem ali direktno od nas. Zahtevajte brezplačna ilustrirana navodila.

Jugoslavensko Shell d.d.

BISTER FLUID

je za masažo pri raznih poškodbah nog in kit, pri revmatizmu ter pri težkem delu. BISTER prašek prepreči mnogotere konjske bolezni, posebno pa nahuho.



MLEKIN

je sredstvo za pomnoženje mleka pri kravah, za prebavo in celo pomešljanje. Navodilo priloženo. Bister fluid mala steklenica Din 10—, velika Din 16—. Bister prašek zavoj Din 10—, Mlekin zavoj mali Din 10—, veliki Din 16—. Poština od 8—10 Din.

Prodaja Drogerija Ivan Kanc, Ljubljana-Nebotičnik

Iz naših društev

i Gorje. Fantovski odsek in dekliški krožek priredita vsako leto mladinsko akademijo. Veda no nastopa tudi naraščaj. Tudi letos se bo vršila v nedeljo, dne 26. februarja ob 7 zvečer akademija s pestrim sporedom. Vabljeni!

i Velike Lašče. Prosvetno društvo v Velikih Laščah uprizori v soboto 25. februarja ob 7 zvečer in v nedeljo 26. februarja ob 3 popoldne v dvorani Zadrúžnega doma v Velikih Laščah, Zupančičevo tradicijo »Veronika Deseniška«. Vsebinska je zgodovinska, zajeta je iz življenja mogočnih Celjskih grofov, ki so imeli gradove tudi v naših krajih, med drugimi bližnji Ortnek. Prijatelji naše mladine, pristočno vabljeni!

i Rob. V društvenem domu v Robu se je vršil 31. januarja zadrúžni tečaj, kjer so predavali trije predavatelji o gospodinjstvih, zadrúžnih in splošnih potrebah kmetijskega ljudstva. Občni zbor prosvetnega društva v Robu se je vršil 29. januarja 1939. Društvo je priredilo na pustno nedeljo v društvenem domu veselooigro »Tri sestre«.

i Hrastje pri Kranju. Prosvetno društvo bo uprizorilo v nedeljo 26. febr. ob 3 popoldne dramo »Podrti križ«. Vljudno vabljeni! — Fantja v FO se živahno pripravljajo za tekme in akademijo, ki bo na sv. Jožefa dan. V nedeljo 19. febr. smo imeli sešalek, ki je bil zelo dobro obiskan. — Tudi dekleta v Dekliškem krožku hitijo s svojimi pripravami. Kljub pozni ustanovitvi njihovega krožka, nas bodo na akademiji presenetile s svojim nastopom.

i Mirna. V nedeljo, 5. marca ob 3 popoldne uprizori pevsko društvo v Prosv. domu lepo romantično epovoigro »Darinka«, ki jo je priredil in uglasil Josip Lavtižar. Vljudno vabljeni!

»Rajši sedim kot plačam.« je geslo kandidata v irski parlament, Eamona Doneyja. Svoj čas je bil načelnik volivnega odbora De Valereve stranke in je od leta 1925 izgnan iz severne Irske. Ko je hotel pred nekaj dnevi vendarle priti v svojo domovino, so ga na podlagi pred 13 leti izdane ukaza spet prijel in ga obsodili na kazensko globo 25 funtov. On pa ni hotel plačati globe in se je rajši dal zapreti, češ: »Toliko sem že prehodil za svojo domovino, da bi prav rad tudi kdaj sedel zaradi nje.«



Magrobne spomenike

iz starega pokopališča Sv. Krištofa (ter nove spomenike) po nizki ceni dobite dokler traja zaloga pri kamnoseku **KUNOVAR FRANJO** pokopališče Sv. Križ, Ljubljana.

MR. BAHOVEC



PLANINKA
ZDRAVILNI
ČAJ

Pomlad ...

Nakor urava, tako je obnemoglo tudi naše telo ter se le s težavo bori proti boleznim. Zato mu moramo pomagati in ga napraviti odpornega in zdravega. Očistiti ga moramo telesu škodljive navlake ter mu dovajati nove, oveljavljene sokove. Zato se priporoča naravno zdravljenje s

„PLANINKA“-čajem

ki je večinoma pripravljen iz najboljših planinskih zdravilnih rastlin, katerih koristno delovanje priznava že znanstvena medicina.

Dolgoletna skušnjava nam potrjuje, da je »Planinka« zdravilni čaj zelo dobro ljudsko zdravilo, ker so njegove sestavine vzete iz znanstvene, deloma pa tudi iz ljudske medicine.

»Planinka« zdravilni čaj je dober regulator za čiščenje in obnavljanje. Zato je zdravljenje 6—12 tednov s »Planinka« čajem Bahovec izredno dobro:

- pri slabi prebavi in zaprtju,
- pri nerednem delovanju črevesja,
- pri napetosti in omotici, glavobolu,
- nespečnosti in zmagi,
- pri obolenjih sečne kislino,
- pri oolenju jeter in hemoroidov,
- pri nervozni in živčnih boleznih.

Zdravilni čaj »Planinka« pospešuje tek. Zahtevajte v apotekah izrecno »Planinka« čaj Bahovec, ki je samo tedaj pravičen, če je zaprt in plombiran ter nosi ime:

MR. BAHOVEC APOTEKA
LJUBLJANA

ZDRAVILNI ČAJ „PLANINKA“

Reg. Sp. br. 14323 od 10. VII. 1934



Nagradno žrebanje Domoljuba

jutri v četrtek, 23. febr. 1939

Kdo ima pravico do žrebanja?

Vsak naročnik „Domoljuba“, ki je poravnal naročnino za l. 1939 do 4. februarja t. l. bodisi po poštni položnici ali pa pri poverjeniku, bo imel pravico do žrebanja.

Kako bo žrebanje poteklo.

Sreča bo edina izbirala naročnike in jim dodeljevala nagrade.

Vsak naročnik „Domoljuba“ ima v naši kartoteki svojo številko. Prav ista številka pa bo tudi na posebnem lističu, ki bo vržen v posebno vrečo. — Ker bodo vsi naročniki razdeljeni v 10 skupin, bo torej 10 vreč z enakim številom listkov.

Ker bodo tudi nagrade razdeljene na skupine bo na vsako skupino naročnikov odpadlo 29 nagrad. — Najprej bo torej vsaka skupina naročnikov žrebala za 29 nagrad. — Za žrebanje po skupinah smo se odločili zato, da bi bile nagrade čimbolj enakomerno razdeljene po vsej Sloveniji.

Ko bo žrebanje po skupinah pri kraju bodo vsi naročniki skupaj žrebali za 12 prvih nagrad. Zato bomo vse listke zmešali v eni vreči.

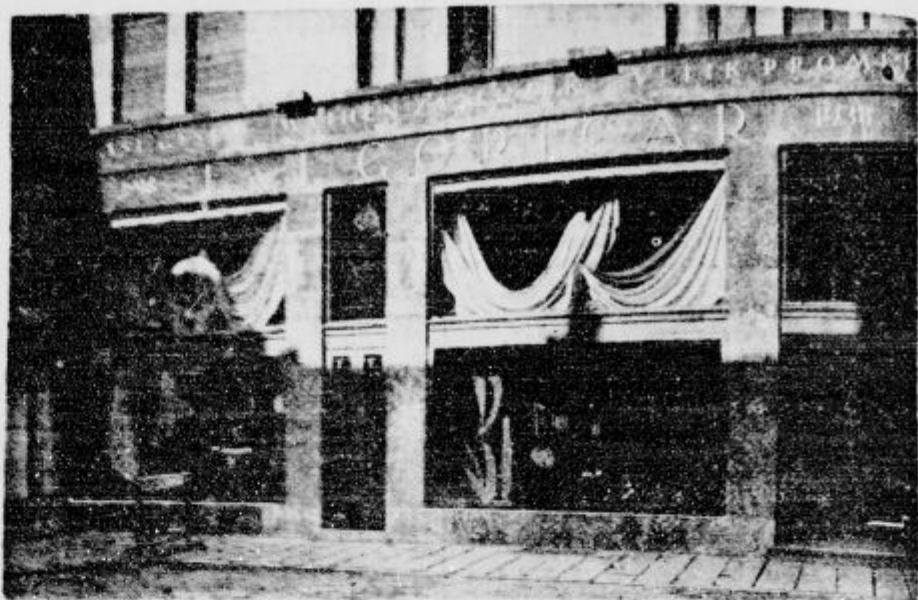
Listke bo vlekla iz vreč mala deklica. — Zraven pa bo ves čas komisija naročnikov v kateri bodo sledeči naročniki „Domoljuba“: g. Kastelic Anton, Igljenik 13, Velika Loka; g. Ofentavšek Avgust, Sv. Tomaž 3, Vojniki; g. Pribožič Franc, Raztez 28, Rajhenburg; g. Lončar Ivan, Log št. 15, Brezovica pri Ljublj. g. Klemenčič Anton, Rovte 3, Podnart.

Žrebanje bo vodil javni notar g. Mate Hafner iz Ljubljane. — Začetek žrebanja bo jutri v četrtek 23. t. m. ob pol dveh popoldne, v prostorih uprave „Domoljuba“ v Ljubljani Kopitarjeva ul. 6.

Srečni naročniki „Domoljuba“, ki jim bo sreča dodelila nagrade bodo objavljeni v „Domoljubu“ v naslednji številki, katere bo izšla 1. marca t. l. —

Z nagradami želimo razveseliti „Domoljubove“ naročnike. Prepričani pa smo, da je „Domoljub“, naš najboljši tednik in da nosi tudi brez nagrad veselje in korist v slovenske družine. Ker ni mogoče vseh naročnikov osrečiti naenkrat, bomo skušali, da bo sreča kdaj drugič zopet delila med nje koristne nagrade.

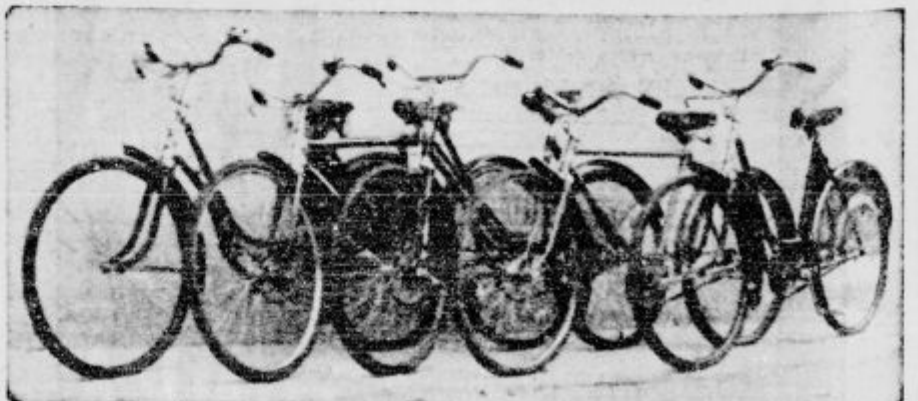
Uprava Domoljuba.



Znana manufakturne trgovina **F. I. Gorjanc na Sv. Petra c. 29 v Ljubljani**, je nekdaj Domoljubovim naročnikom za nagradno žrebanje — blago za obleke, za srajce in kose platna. Kadarkoli Vas pot zanese v Ljubljano, se ustavite v tej trgovini, poceni boste dobili dobro blago.



Znana trgovina steklene in porcelanaste posode **Kollman, Mestni trg 16 v Ljubljani** bo dobavila številne koristne nagrade — različne posode. Kadar pridete v Ljubljano, ustavite se v Kollmanovem kristalnem gradu. Postreženi boste kar najbolje.



Kadar kupujete kolo, obrnite se na **Splošno trgovsko družbo**, ki ima svojo trgovino v **Št. Vidu nad Ljubljano** in pa **centralno trgovino v Ljubljani na Tyrševi cesti 33**